

แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐

กลุ่มบริหารงานแผนงานและงบประมาณ

โรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาคม โรงเรียนคุณภาพมัธยมศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทสรุปผู้บริหาร

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๖ ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติการของส่วนราชการนั้น โดยจัดทำเป็นแผนห้าปี ซึ่งต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูป ประเทศด้านต่าง ๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง

โรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาคม ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ให้สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายของรัฐบาล นโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ของกระทรวงศึกษาธิการจุดเน้น การขับเคลื่อนนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ และแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นกรอบในการกำหนดแนวทางและเป้าหมายในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีเอกภาพ บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่ว่า “จัดการศึกษามีคุณภาพ สู่สังคมอนาคตที่ยั่งยืน” นอกจากนี้โรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาคม ได้กำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และยกระดับมาตรฐานการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรม การเรียนรวมถึงการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างด้านการศึกษา ให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระ ควบคู่ กับมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น รวมถึงการส่งเสริมภาคีการพัฒนาเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษา และการเรียนรู้มากขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและ ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคม อันจะส่งผลให้ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน ๔ ด้าน ประกอบด้วยด้านความปลอดภัย ด้านโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ด้านคุณภาพ ด้านประสิทธิภาพ

สำหรับการนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติจะเน้นให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ที่นำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาคม ซึ่งได้กำหนด หน่วยงานผู้รับผิดชอบในแต่ละตัวชี้วัด และใช้กลไกการกำกับติดตาม รายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดใน การขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของบริบทพื้นที่ และสถานศึกษาในสังกัดสามารถนำไปใช้เป็นกรอบและแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อ พัฒนาและยกระดับคุณภาพ การศึกษาของผู้เรียนและนำนโยบายสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ส่วนที่ ๑ บทนำ

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔ กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติการของ ส่วนราชการนั้นโดยจัดทำเป็นแผนห้าปี ซึ่งต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูป ประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โรงเรียนหนองปลาหม้อ วิทยาลัย จังได้จัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) นโยบาย และจุดเน้น กระทรวงศึกษาธิการ นโยบายและจุดเน้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน บริษัทต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และ เชื่อมโยงข้อมูลสู่ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and country Reform : eMENSER) ตามระเบียบว่าด้วยการ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒

การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาที่จัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษาและเป็น รากฐานการศึกษาของ คนไทย โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานหลักที่มีภารกิจ เกี่ยวกับการจัดและการส่งเสริมการศึกษาขั้น พื้นฐานของประเทศ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐาน และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและ วัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดให้คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่ พิจารณาเสนอ นโยบาย แผนพัฒนามาตรฐาน และหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ ในการส่งเสริม และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพและความสามารถ สูงขึ้นในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน ซึ่ง การศึกษาเป็น เครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคมและสร้างชาติ เป็นกลไกหลัก ในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถ ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก ศตวรรษที่ ๒๑ เนื่องจาก การศึกษามีบทบาทสำคัญ ในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและ ยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบ เศรษฐกิจและ สังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและ ทุ่มเทกับการพัฒนา การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้ สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบ เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถ ของคนไทยให้มี ทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดงาน และการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดัน ภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศ ที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบ เศรษฐกิจและสังคมของ ประเทศไทย

โรงเรียนหนองปลาหม้อวิทยาลัย ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของ โรงเรียนหนองปลาหม้อวิทยาลัย ให้สอดคล้องกับ พระบรมราชโองการด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ -๒๕๗๐) นโยบายของรัฐบาล นโยบายและจุดเน้นประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ของกระทรวงศึกษาธิการจุดเน้นการขับเคลื่อนนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ และแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้โรงเรียนหนองปลาหม้อวิทยาลัย ได้ประเมินและวิเคราะห์สภาพแวดล้อม จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งเป็นสาระสำคัญของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ได้แก่

๒. อำนาจหน้าที่

๑. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ
๒. จัดตั้งงบประมาณ และรับผิดชอบการใช้จ่ายงบประมาณ
๓. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ปรับปรุง ๒๕๖๐)
๔. จัดการเรียนการสอน จัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสม และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองของผู้เรียน
๕. ออกระเบียบข้อบังคับต่างๆรวมทั้งระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา
๖. กำกับ ติดตาม ประเมินผลงานตาม แผนงานโครงการ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการพิจารณาความดีความชอบ การพัฒนา และการดำเนินงานทางวินัยกับครูและบุคลากรทางการศึกษา
๗. ประสานการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน ทั้งที่เป็นราชพัสดุและทรัพย์สินอื่นๆตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
๘. จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ความร่วมมือในการประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานภายนอก รวมทั้งการรายงานผลการประเมินต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
๙. ส่งเสริมความเข้มแข็งในชุมชน และสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันอื่นๆในชุมชนและท้องถิ่น
๑๐. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายใน หรือตามที่ได้รับมอบหมาย และตามที่กฎหมายกำหนดให้

๔. ข้อมูลสถานศึกษา

โรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาคม อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย มีหน้าที่บริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ดังนี้

ตารางแสดงจำนวนนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๕

ระดับการศึกษา	นักเรียนชาย	นักเรียนหญิง	รวมจำนวนนักเรียน
มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๑๑	๖	๑๗
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๑๕	๙	๒๔
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๑๖	๕	๒๑
รวม	๔๒	๒๐	๖๒
มัธยมศึกษาปีที่ ๔	๑๐	๑๓	๒๓
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	๑๕	๑๒	๒๗
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๕	๙	๑๔
รวม	๓๐	๓๔	๖๔
รวมทั้งสิ้น	๗๒	๕๔	๑๒๖

ตารางแสดงจำนวนข้าราชการครูจำแนกตามระดับตำแหน่ง และเพศ

ระดับตำแหน่ง	ชาย	หญิง	รวม
ผู้บริหาร	๑	-	๑
ครูผู้ช่วย	-	๒	๒
ครู คศ.๑	๑	๔	๕
ครู คศ.๒	๔	-	๔
ครู คศ.๓	๑	-	๑
ครู คศ.๔	-	-	-
ครูผู้ทรงคุณค่า	๑	-	๑
ครูพี่เลี้ยง	-	๑	๑
ครูอัตราจ้าง	-	๒	๒
นักการฯ	๑	-	๑
รวมทั้งสิ้น	๙	๙	๑๘

ทิศทางการพัฒนาการศึกษา

การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาที่จัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษาและเป็น รากฐานการศึกษาของคนไทย โดยโรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาคม ตามพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) ให้โรงเรียนดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ อำนาจหน้าที่ ในการจัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับทิศทางของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี แผนการศึกษาแห่งชาติ ๒๐ ปี และการ ปรับเปลี่ยนของโลกศตวรรษที่ ๒๑ จึงจำเป็นอย่างยั้งที่ โรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาคม ต้องกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ และส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประเทศไทยจะได้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

โรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาคม เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษาทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลักอยู่ที่การให้บริการ ทางการศึกษาประชากรวัยเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างทั่วถึง

กฎหมาย แผน นโยบายสำคัญที่เกี่ยวข้อง

กฎหมาย	แผนสำคัญ	นโยบายสำคัญ
<ul style="list-style-type: none"> ☐ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ☐ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ☐ คำสั่ง คสช. ที่ ๒๘/๒๕๕๙ เรื่อง ให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ ☐ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ(พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ☐ แผนการปฏิรูปประเทศและฉบับปรับปรุง ☐ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ☐ ร่างนโยบายและแผนว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ☐ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๐ 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ นโยบายรัฐบาล (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ☐ นโยบายและจุดเน้นของ กระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ☐ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ☐ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development : SDGs)

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้มีการประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีบทบัญญัติไว้ใน มาตรา ๕๔ รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งอย่างน้อย ต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ การดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการ ให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญ ได้ตามความถนัดของตนและมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาตามวรรคสอง หรือให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามวรรคสาม รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา ตามความถนัดของตน

๒. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดค่านิยมการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาระดับก่อนอุดมศึกษา และกำหนดในมาตรา ๑๐ การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิ และโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคมการสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการ ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนดในกฎกระทรวงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

๓. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๔/๒๕๕๙ เรื่องให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

ได้กำหนดนิยามการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี เป็นการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล) (ถ้ามี) ระดับประถมศึกษา จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.๓) หรือเทียบเท่า และให้หมายความรวมถึง การศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ และ กำหนดให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี ให้มีมาตรฐานและคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรมในสังคม แก้ปัญหาความยากจน ตลอดจน ส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

๔. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้รัฐมียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานรัฐทุกหน่วยมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการ พัฒนาคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ประกอบด้วย ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ความเท่าเทียมและ ความเสมอภาคของสังคม ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืน ของทรัพยากรธรรมชาติ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ การพัฒนา ประเทศในช่วงเวลาของยุทธศาสตร์ชาติจะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” ซึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ๖ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

- ๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- ๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ
- ๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

เพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยสามารถได้รับการพัฒนาและยกระดับ ได้เต็มศักยภาพและเหมาะสม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนา ที่ให้ความสำคัญที่ครอบคลุมทั้งใน ส่วนของการพัฒนาทุนมนุษย์ และปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อย่างครอบคลุม ประกอบด้วย การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ควบคู่กับการปฏิรูปที่สำคัญ ทั้งในส่วนของ การปรับเปลี่ยน ค่านิยมและวัฒนธรรม เพื่อให้คนมีความดีอยู่ใน ‘วิถี’ การดำเนินชีวิต และมีจิตสำนึกร่วมในการสร้างสังคมที่น่าอยู่ และมีการปฏิรูป การเรียนรู้แบบพลิกโฉม ในทุกระดับตั้งแต่ ระดับปฐมวัยจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อ การเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ ๒๑ มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบ บริหาร จัดการศีกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับ การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่าง ต่อเนื่องแม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว รวมถึงความตระหนัก ถึงหุ้ปัญหาของมนุษย์ที่หลากหลาย ตลอดจนพัฒนาและรักษา กลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษของหุ้ปัญญา แต่ละประเภทเพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ สามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้มีการกำหนดแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติขึ้นเพื่อให้เห็นกรอบแนวทางในการดำเนินการที่ชัดเจนขึ้น

๕. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นแผนระดับสองที่จัดทำไว้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยจะมีผลผูกพันต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น รวมทั้งการ จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณจะต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๓ ประเด็น ประกอบด้วย

๑) ความมั่นคง ๒) การต่างประเทศ ๓) การพัฒนาการเกษตร ๔) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ๕) การท่องเที่ยว ๖) การพัฒนาพื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ ๗) โครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์และดิจิทัล ๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมยุคใหม่ ๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ ๑๐) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ๑๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ๑๒) การพัฒนาการเรียนรู้ ๑๓) การสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี ๑๔) ศักยภาพการกีฬา ๑๕) พลังทางสังคม ๑๖) เศรษฐกิจฐานราก ๑๗) ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม ๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน ๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ ๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ๒๒) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ ๒๓) การวิจัยและ พัฒนานวัตกรรม โดยมีแผนแม่บทที่กระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้ดำเนินการ ๒ แผนแม่บท ดังนี้

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๑๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

แผนแม่บทประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มีเป้าหมายเพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัย มีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่ง ได้กำหนดแผนย่อยไว้ ๕ แผนย่อย เพื่อพัฒนาและยกระดับทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เต็มศักยภาพและเหมาะสม ดังนี้

๑) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็น ทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งจำเป็นต้องมีการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ อย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน สังคม และการมีระบบและกลไกรองรับการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ

๒) การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย โดยจัดให้มีการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนตั้งครรภ์ พร้อมทั้งส่งเสริมอนามัยแม่และเด็กตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ ส่งเสริมและสนับสนุน ให้โรงพยาบาลทุกระดับดำเนินงานตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็กสู่มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการ สุขภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และสารอาหารที่จำเป็นต่อสมองเด็ก การกระตุ้น พัฒนาการสมอง และการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการที่สมวัยทุกด้าน

๓) การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น จัดให้มีการพัฒนาทักษะความสามารถที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ โดยเฉพาะ ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ ซับซ้อนความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น จัดให้มีการพัฒนาทักษะด้านภาษา ศิลปะ ทักษะ ด้านดิจิทัล และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจ จัดให้มีการพัฒนาทักษะในการวางแผนชีวิตและวางแผนการเงิน ตลอดจนจนทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน จัดให้มีการเรียนรู้ทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและทักษะชีวิตที่สามารถอยู่ร่วมและทำงาน ภายใต้อสังคมนั้นที่เป็นพหุวัฒนธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนระบบบริการสุขภาพและอนามัย ที่เชื่อมต่อกันระหว่างระบบสาธารณสุขกับ โรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านความฉลาด ทางอารมณ์ปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มวัยเรียน/วัยรุ่น รวมทั้งสร้างความอยากรู้ อยากเห็นและ สร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

๔) การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน ด้วยการยกระดับศักยภาพและสมรรถนะของคนในช่วงวัยทำงานให้สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจและผลิตภาพเพิ่มขึ้นให้กับประเทศ เสริมสร้างความอยากรู้และยกระดับ ตนเอง สร้างวัฒนธรรมการทำงานที่พึงประสงค์ และความรู้ความเข้าใจและทักษะทางการเงิน เพื่อเสริมสร้าง ความมั่นคงและหลักประกันของตนเองและครอบครัว ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาความรู้แรงงานฝีมือ ให้เป็นผู้ประกอบการใหม่ และสามารถพัฒนาต่อยอดความรู้ในการสร้างสรรคงานใหม่ๆ และสร้างเสริมคุณภาพ ชีวิตที่ดีให้กับวัยทำงานผ่านระบบการคุ้มครองทางสังคมและการส่งเสริมการออม

๕) การส่งเสริมศักยภาพวัยผู้สูงอายุ โดยส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุให้พึ่งพาตนเองได้ทางเศรษฐกิจ และร่วมเป็นพลังสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชนและประเทศ ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการ ออมเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตหลังเกษียณ และหลักประกันทางสังคม ที่สอดคล้องกับ ความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และส่งเสริมสนับสนุนระบบการส่งเสริมสุขภาพ และผู้สูงอายุ พร้อมทั้ง จัดสภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานสนับสนุน แผนแม่บทดังกล่าว โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะมีความเกี่ยวข้องกับแผนแม่บทย่อยที่ ๒) และ ๓)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑๒) ประเด็น การพัฒนาการเรียนรู้

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การพัฒนาการเรียนรู้ มีเป้าหมายเพื่อให้คนไทย มีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้งเพื่อให้คนไทยได้รับการพัฒนาเติมตามศักยภาพ ความถนัดและความสามารถของพหุปัญญาดีขึ้น และได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับการ พัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการ พัฒนา ระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนแปลงบทบาทครูการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับ การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่อง แม้จะออกจาก ระบบการศึกษาแล้ว ควบคู่กับการส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตาม พหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ รวมถึง การสร้างเสริมศักยภาพผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่าง มั่นคง โดยประกอบด้วย ๒ แผนย่อย ดังนี้

๑) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ด้วยการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับ ศตวรรษที่ ๒๑ โดยพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในทุกระดับชั้นตั้งแต่ปฐมวัย จนถึงอุดมศึกษาที่ใช้ความรู้และระบบคิดในลักษณะสห วิทยาการ พัฒนาระบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ทุกระดับการศึกษา รวมถึงจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษ ที่ ๒๑ พัฒนาระบบ การเรียนรู้เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือปฏิบัติ มีการสะท้อนความคิด/ทบทวนไตร่ตรอง การพัฒนาระบบ รวมถึงมีทักษะด้านวิชาชีพและทักษะชีวิต การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ โดยการวางแผน การผลิต พัฒนาและ ปรับบทบาท “ครู คณาจารย์ยุคใหม่” ให้เป็น “ผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้” ปรับกระบวนการผลิต และพัฒนาครูตั้งแต่การดึงดูด คัดสรร ผู้ มีความสามารถสูงให้เข้ามาเป็นครู ส่งเสริมสนับสนุนระบบการพัฒนา ศักยภาพสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่องครอบคลุมทั้งเงินเดือน สายอาชีพและระบบสนับสนุนอื่นๆ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท โดยปฏิรูปโครงสร้าง องค์กร ด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่สูงขึ้น ปรับปรุงโครงสร้างการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเพิ่มคุณภาพการศึกษา ส่งเสริม การมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัด การศึกษา พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยแยกการประกัน คุณภาพการศึกษาออกจากการประเมินคุณภาพและการ รับรองคุณภาพและการกำกับดูแลคุณภาพการศึกษา ปฏิรูปกระบวนการสอบที่นำไปสู่การวัดผล ในเชิงทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ มากกว่าการ วัดระดับความรู้รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและใช้เทคโนโลยีในการสร้างและจัดการความรู้ การเรียนการสอนและ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยจัดให้มีระบบ การศึกษาและระบบ ฝึกอบรมบนฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพสูงและยืดหยุ่น มีมาตรการจูงใจ และส่งเสริมสนับสนุนให้คนใฝ่เรียนรู้ พัฒนานตนเอง รวมถึงการยกระดับทักษะวิชาชีพ พัฒนาระบบการเรียนรู้ ชุมชนให้เข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยความร่วมมือจาก ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม พัฒนาระบบ เครือข่ายเทคโนโลยี ดิจิทัลและดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษาในทุกระดับ

ทุกประเภทการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ พัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลที่มีคุณภาพให้นักเรียน นักศึกษา และประชาชนสามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ โดยส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ สถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและมีความโดดเด่นเฉพาะสาขา สู่ระดับนานาชาติสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษาและบุคลากร ในระดับนานาชาติ รวมถึงการพัฒนา ศูนย์วิจัยเฉพาะทาง ศูนย์ฝึกอบรม และทดสอบในระดับภูมิภาค จัดให้มี การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยและ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จัดให้มีการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมของไทยและพัฒนาการของประเทศเพื่อนบ้านในระบบการศึกษา และสำหรับประชาชน ส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเด็ก เยาวชนและนักเรียนกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์เรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้ของตนเองได้

๒) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย ด้วยการพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการกลไกการคัดกรอง และการส่งต่อเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมสนับสนุนครอบครัว ในการเสริมสร้างความสามารถพิเศษตามความถนัดและศักยภาพ ทั้งด้าน กีฬา ภาษา และวรรณกรรม สุนทรียศิลป์ ส่งเสริมสนับสนุนระบบสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างและพัฒนาเด็ก และเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษบนฐานพหุปัญญา ส่งเสริมสนับสนุนมาตรการจูงใจแก่ภาคเอกชนและสื่อ ในการมีส่วนร่วม และผลักดันให้ผู้มีความสามารถพิเศษ มีบทบาทเด่นในระดับนานาชาติการรสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อม การทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ โดยจัดให้มีโครงสร้าง พื้นฐาน และระบบสนับสนุนเพื่อผู้มีความสามารถพิเศษ ได้สร้างความเข้มแข็งและต่อยอดได้จัดให้มีกลไก การทำงานในลักษณะการรวมตัวของกลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษในหลากหลายวิชา เพื่อรวมนักวิจัย และนักเทคโนโลยีชั้นนำเพื่อพัฒนาต่อยอดงานวิจัยเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ และสร้างเพื่อให้สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้สร้างรายได้ความร่วมมือและเชื่อมต่อ สถาบันวิจัยชั้นนำทั่วโลก เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้นักวิจัย ความสามารถ

๖. แผนการปฏิรูปประเทศ

แผนการปฏิรูปประเทศ เป็นแผนระดับสองที่จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดกลไก วิธีการ และขั้นตอนการ ปฏิรูปประเทศ ในด้านต่างๆ โดยการปฏิรูปประเทศต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย ประเทศชาติ มีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคี สังคมมีความสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกัน เพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ การปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งแผนการปฏิรูปประเทศ ประกอบด้วย ๑๒ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการเมือง ๒) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ๓) ด้านกฎหมาย ๔) ด้านกระบวนการยุติธรรม ๕) ด้านเศรษฐกิจ ๖) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๗) ด้านสาธารณสุข ๘) ด้านสื่อมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ ๙) ด้านสังคม ๑๐) ด้านพลังงาน ๑๑) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ ๑๒) ด้านการศึกษา โดยแผนการปฏิรูป ประเทศด้านศึกษามีแผนงานเพื่อการปฏิรูป ๕ เรื่อง ได้แก่ ๑) การสร้างโอกาสและความเสมอภาค ทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย ๒) การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ๓) การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและ บุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพมาตรฐาน ๔) การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ นำไปสู่การจ้างงานและการสร้างงาน ๕) การปฏิรูปบทบาทการวิจัยและ ระบบบรรณาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อสนับสนุนการพัฒนา ประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลาง อย่างยั่งยืน

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๘ จ. โดยสรุปได้บัญญัติ ให้มีการดำเนินการปฏิรูปประเทศด้าน การศึกษา ครอบคลุมให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาที่อ่อนแอเข้ารับ การศึกษา เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ให้ดำเนินการตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งกองทุน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ทางการศึกษา ให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณ ของความ เป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและ ประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมี กลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู ให้มีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัดและปรับปรุง โครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติและ ระดับพื้นที่ ทั้งนี้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๖๑ กำหนดให้การปฏิรูปตามมาตรา ๒๕๘ จ. ด้านการศึกษามีคณะกรรมการที่มีความเป็นอิสระคณะหนึ่งที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง ดำเนินการศึกษาและจัดทำ ข้อเสนอแนะและ ร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป

นอกจากนี้ การปฏิรูปการศึกษายังเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปประเทศเพื่อสนับสนุนการบรรลุ ตามยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ในด้านต่างๆ เนื่องด้วยการศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ ดังนั้นแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะสนับสนุนการดำเนินการสูงของไทย ให้มีศักยภาพสูงยิ่งขึ้นตามยุทธศาสตร์ชาติทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ด้านความเท่าเทียม และความเสมอภาคของสังคม และด้านขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ ปัญหาและความท้าทายที่สำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ปัญหาของระบบการศึกษาของไทย มีความซับซ้อนสูง คุณภาพของการศึกษาดำ ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาสูง ปัญหาของระบบการศึกษา เป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การใช้ทรัพยากรทางการศึกษา ยังไม่มีประสิทธิภาพ การกำกับดูแลและการบริหารจัดการระบบการศึกษาของภาครัฐในด้านธรรมาภิบาล เป็นอุปสรรคสำคัญที่บั่นทอนประสิทธิผลของการนำประเด็นการปฏิรูปการศึกษาสู่การปฏิบัติ รวมถึงบริบท

ของประเทศและของโลกกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จากปัญหาและความท้าทายของระบบการศึกษาของไทยที่ได้วิเคราะห์ไว้ในข้อเสนอเพื่อการ

ปฏิรูปการศึกษาจากหน่วยงานต่างๆ ข้อเสนอจากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะในภูมิภาคต่างๆ เวทีทางวิชาการ มาประกอบการพิจารณาปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ทำให้แผนการปฏิรูป ประเทศด้านศึกษานี้ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการปฏิรูป ๔ ด้าน ๑) ยกระดับคุณภาพของการ จัดการศึกษา (Enhance quality of education) ๒) ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา (Reduce disparity in education) ๓) มุ่งความเป็นเลิศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (Leverage excellence and competitiveness) ๔) ปรับปรุงระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร เพิ่มความคล่องตัวในการรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษา และสร้างเสริมธรรมาภิบาล (Improve Efficiency, agility and good governance) โดยได้กำหนดแผนงานเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ๗ เรื่อง ๑) การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการศึกษา

แห่งชาติฉบับใหม่และกฎหมายลำดับรอง ๒) การปฏิรูปการพัฒนาเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน ๓) การปฏิรูปเพื่อ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ๔) การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพ ครูและอาจารย์ ๕) การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

๖) การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายในการ ปรับปรุงการจัดการเรียน การสอน และยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา ๗) การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉม ด้วยระบบดิจิทัล (Digitalization for Educational and Learning Reform)

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง)

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ฉบับปรับปรุง มุ่งเน้นกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาคการศึกษาที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ ๕ กิจกรรม โดยพิจารณาความเชื่อมโยงกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาที่คณะรัฐมนตรี

มีมติ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งหน่วยงานรับผิดชอบได้ขับเคลื่อนการดำเนินการบางกิจกรรมไปแล้ว โดยในแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาฉบับเดิมที่กำหนดเรื่องและประเด็นปฏิรูปไว้ ๗ เรื่อง ซึ่งมีสถานะ บรรลุเป้าหมายประจำปี ๒๕๖๓ ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย ๓ เรื่อง และอยู่ในระดับที่มีความเสี่ยง ในการบรรลุเป้าหมาย ๔ เรื่อง นั้น ได้นำมาดำเนินการต่อเนื่องในแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ผ่านกิจกรรม Big Rock จำนวน ๖ เรื่อง และประเด็นปฏิรูป และอีก ๑ เรื่องและประเด็นปฏิรูป เป็นกิจกรรม ที่มีส่วนร่วมสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ กิจกรรมปฏิรูป ๕ กิจกรรมที่กำหนดใหม่และแผนงานเดิมยังมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และมุ่งสู่ความเป็นเลิศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศประกอบด้วย ๑) การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย ๒) การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ ฐานสมรรถนะเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ๓) การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน ๔) การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่นๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบนำไปสู่การจ้างงาน และการสร้างงาน ๕) การปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุน การพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่าง

๗. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) เป็นแผนระดับสอง ซึ่งเป็นแผนพัฒนาที่จัดทำโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของรัฐบาล และสภาพการณ์ ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและโลก รวมถึงมีความสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศ ในระยะยาวที่จะช่วยสนับสนุนให้การพัฒนาประเทศได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนบนเป้าหมายร่วมที่ชัดเจน และยังเอื้อประโยชน์ต่อการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลความสำเร็จของแผน เพื่อนำมาปรับปรุง กระบวนการและวิธีการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่มุ่งหวังได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประกอบด้วย ๑๓ หมวดหมาย ได้แก่

หมวดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

หมวดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน

หมวดหมายที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก

หมวดหมายที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

หมวดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค

หมวดหมายที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่สำคัญของโลก หมวดหมายที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูงและสามารถแข่งขันได้

หมวดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เด็ดขาดได้อย่างยั่งยืน

หมวดหมายที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

หมวดหมายที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

หมวดหมายที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

หมวดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

หมวดหมายที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยหมวดหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมากที่สุด นั่นคือยั่งยืน

หมุดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

หมุดหมายที่ ๑๒ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติใน ๓ ด้าน ได้แก่

๑) ด้านการสร้างความสามารถ ๒) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ในประเด็นเป้าหมาย คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพพร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ และสังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุน ต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต และ

๓) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ในประเด็นเป้าหมายสร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ และกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมเพิ่มโอกาส ให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ

หมุดหมายที่ ๑๒ มุ่งตอบสนองเป้าหมายหลักของแผน ๒ เป้าหมาย ได้แก่

๑) การพัฒนาคนสำหรับยุคใหม่ โดยการพัฒนาคนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงสอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิต เป้าหมาย สามารถสร้างงาน อนาคต และสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะที่มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

๒) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม ด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งการพัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเรียนในระบบการศึกษาปกติ โดยมีเป้าหมายระดับหมุดหมาย และตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ขึ้นพื้นฐาน ดังนี้

เป้าหมายที่ ๑ คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็น

สำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉบับสิ้นของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ ดัชนีพัฒนาการเด็กสมัยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๘๘ ณ สิ้นสุดแผนฯ

ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ ร้อยละของนักเรียนที่มีสมรรถนะไม่ถึงระดับพื้นฐานของทั้ง ๓ วิชาในแต่ละกลุ่ม

โรงเรียนลดลงร้อยละ ๘ เมื่อสิ้นสุดแผนฯ

ตัวชี้วัดที่ ๑.๓ ทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ เมื่อสิ้นสุดแผนฯ

เป้าหมายที่ ๒ กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต

ตัวชี้วัดที่ ๒.๑ ดัชนีความสามารถในการแข่งขันของสภาเศรษฐกิจโลก (World Economic

Form: WEF) ๖ ด้านทักษะ คะแนนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ เมื่อสิ้นสุดแผนฯ

เป้าหมายที่ ๓ ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ตัวชี้วัดที่ ๓.๒ กลุ่มประชากรอายุ ๑๕ – ๒๔ ปี ที่ไม่ได้เรียน ไม่ได้ทำงาน หรือไม่ได้ฝึกอบรม ไม่เกินร้อยละ ๕ เมื่อสิ้นแผนฯ

กลยุทธ์การพัฒนา (เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน) กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยในทุกมิติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ พัฒนาผู้เรียนระดับพื้นฐานให้มีความตระหนักรู้ในตนเอง มีสมรรถนะ ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ การดำรงชีวิตและการทำงาน โดย การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะและขับเคลื่อนสู่ การปฏิบัติ การยกระดับการผลิตและพัฒนาครูทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ การปรับปรุงระบบวัด และประเมินผู้เรียนให้มีความหลากหลายตามสภาพจริง ตลอดจนมีการประเมินการเรียนรู้เพื่อปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล การพัฒนาระบบสนับสนุนการเรียนรู้ โดย

๑) การแก้ไขภาวะการถดถอยของความรู้ในวัยเรียน โดยสถานศึกษาพัฒนาแนวปฏิบัติและระบบ สนับสนุนที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน และการเรียนรู้ที่บ้านในสถานการณ์ฉุกเฉิน

๒) การพัฒนาระบบแนะแนวให้มีประสิทธิภาพ โดยพัฒนาครูและผู้ประกอบอาชีพแนะแนวให้ สามารถร่วมวางแผนเส้นทางการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตของผู้เรียนได้ตามความสนใจ ความถนัด

๓) พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยของผู้เรียนทุกคน โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทาง กายภาพที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน ถึงแนวทางการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุขบนหลักของการ

เคารพ ความหลากหลายทั้งทางความคิด มุมมองของคนระหว่างรุ่น และอัตลักษณ์ส่วนบุคคลเพื่อการวางอนาคต ในการพัฒนาประเทศร่วมกัน การส่งเสริมการเรียนรู้วิชาชีวิตในโรงเรียน และมีแนวปฏิบัติในการคุ้มครอง สวัสดิภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะ จาก การถูกรังแกทำโดยวิธีรุนแรงทั้งกายวาจา และการกลั่นแกล้ง

๔) การปรับปรุงระบบการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา ที่มุ่งเน้นการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ และอยู่บนหลักความเสมอภาคและเป็นธรรม รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทาง เทคโนโลยีและดิจิทัลให้มีความครอบคลุมในทุกพื้นที่

๕) การกระจายอำนาจ ไปสู่สถานศึกษาและเพิ่มบทบาทของภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการจัดการศึกษา โดยปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ที่เอื้อให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหาร ด้านการจัดการศึกษา ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านบุคลากร รวมทั้งขับเคลื่อนการสร้างนวัตกรรม ทางการศึกษาตามบริบทของโรงเรียนและพื้นที่ ตลอดจนส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาสังคมในการจัดการเรียนรู้ และการร่วมลงทุนเพื่อการศึกษา

๖) การส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษ โดยพัฒนาระบบเสาะหาและกลไกการการบริหารจัดการ และส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษตามแนวคิดทฤษฎีปัญญาอย่างเป็นระบบ อาทิ การสนับสนุนทุนการศึกษาต่อ มีกิจกรรมทางงานวิจัยในองค์กรชั้นนำ ตลอดจนส่งเสริมการทำงานที่ใช้ความสามารถพิเศษ อย่างเต็มศักยภาพ

๗) ผู้มีความต้องการพิเศษได้รับโอกาสและเข้าถึงการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยสถานศึกษาจัดการศึกษาที่หลากหลายและเหมาะสมเฉพาะกลุ่ม ให้เป็นทางเลือกแก่ผู้เรียนที่อยู่ดี การออกกลางคืน และพัฒนาเทคโนโลยีสนับสนุนรวมถึงการปรับปรุงระเบียบให้เอื้อต่อภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรในการดูแลกลุ่มผู้มีความต้องการพิเศษ อาทิ การวางแนวทางให้เอกชนสามารถ จัดตั้งสถานฝึกอบรมหรือมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาผู้ต้องคำพิพากษา

กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ พัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิต เป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต โดยส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนบูรณาการและเชื่อมโยงความร่วมมือ ด้านการศึกษาฝึกอบรม และร่วมจัดการเรียนรู้ตามโลกสมัยใหม่ที่ครอบคลุมทั้งความสามารถในงาน ทักษะในการใช้ชีวิต สมรรถนะดิจิทัลเพื่อการประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิตประจำวัน และการใช้สิทธิในการ เข้าถึงบริการพื้นฐานภาครัฐและสินค้าบริการได้อย่างเท่าทัน การแก้ปัญหา การมีแนวคิดของผู้ประกอบการ รวมถึงความสามารถในการบริหารตัวเอง และการบริหารคนเพื่อนำทักษะของสมาชิกทีมที่หลากหลาย มาประสานพลังรวมกัน ในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งกำหนดมาตรการจูงใจ และกลไกการในการแข่งขัน ในประเด็นเป้าหมาย ประเทศไทย มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นสนับสนุนการฝึกอบรมและร่วมจัดการเรียนรู้ พัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการวางแผนและพัฒนา กำลังคน ทั้งข้อมูลอุปสงค์ อุปทานของแรงงาน และการเชื่อมโยงกับสมรรถนะตลอดห่วงโซ่การผลิตและห่วงโซ่มูลค่า ตามรายอุตสาหกรรมของการผลิตและบริการเป้าหมาย รวมถึงการเชื่อมโยงระบบสมรรถนะกับค่าจ้าง กำหนดมาตรการในการผลิตกำลังคนแบบเร่งด่วน โดยจัดการศึกษารูปแบบจำลอง ในสาขาที่จำเป็นต่อการ พัฒนาประเทศ อาทิ ด้านปัญญาประดิษฐ์ และด้านการวิเคราะห์ข้อมูล

กลยุทธ์ที่ ๓ การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ พัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ สร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยกำหนดมาตรการจูงใจที่เหมาะสมเพื่อให้สถาบันการศึกษา หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคเอกชนโดยเฉพาะผู้ประกอบการ startup สร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีสาระที่ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ทุกกลุ่ม ครอบคลุมทุกพื้นที่ เข้าถึงได้ง่ายทั้งพื้นที่กายภาพ และพื้นที่เสมือนจริง สร้างสื่อการเรียนรู้ที่ไม่ทิ้งใคร ไว้ข้างหลัง โดยการสร้างสื่อที่ใช้ภาษาถิ่นเพื่อให้ประชาชนที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยกลางเป็นภาษาหลักเข้าถึงได้ สื่อทางเลือกสำหรับผู้พิการทางสายตาและผู้พิการทางการได้ยิน รวมถึงสนับสนุนกลุ่มประชากรที่มีข้อจำกัดทาง เศรษฐกิจให้เข้าถึงสื่อ ในราคาที่สามารถเข้าถึงได้ การพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิต ของประเทศให้เกิดขึ้นอย่างเป็น รูปธรรม ที่สามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ในทุก ระดับและประเภททั้งในระบบสายสามัญ สายอาชีพ การศึกษา นอกระบบและตามอัธยาศัย ตั้งแต่มีธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา และนอกระบบ เพื่อสร้างความ คล่องตัว และเปิดทางเลือกในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนทุกระดับ กำหนดมาตรการจูงใจให้

ประชาชนพัฒนาตนเอง ด้วยการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยจัดให้มีแหล่งเงินทุนเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต อาทิ การพัฒนา เครดิตการฝึกอบรมสำหรับคนทุกกลุ่ม การจัดสรรสิทธิพิเศษในการเข้ารับบริการฝึกอบรม การเข้าชมแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ ส่งเสริมให้ เอกชนที่ผลิตนวัตกรรมทางการศึกษา จัดทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ขององค์กร โดยกำหนดเงื่อนไขการให้ใช้ผลิตภัณฑ์ โดยไม่มีค่าใช้จ่าย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ พัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเรียนในระบบ

การศึกษาปกติ โดยจัดทำข้อมูลและส่งเสริมการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลาย ของกลุ่มเป้าหมายเป็น รายบุคคลหรือรายกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการเรียนรู้ที่ตอบสนอง ต่อจุดมุ่งหมายในอนาคตของตนเอง และสามารถ เทียบโอนประสบการณ์ได้ ทั้งนี้ให้มีการพัฒนาบุคลากร ที่เกี่ยวข้องในทุกระดับให้ความสนใจและมีสมรรถนะในการพัฒนาผู้เรียน กลุ่มเป้าหมายพิเศษ ที่มีความต้องการที่ซับซ้อน

๘. (ร่าง) นโยบายและแผนแห่งชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

เป็นแผนระดับที่ ๒ อีกแผนหนึ่ง รองรับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง จัดทำเพื่อเป็นกรอบทิศทาง ในการป้องกัน แจ่งเตือน แก่ไข ระวังยับยั้งภัยคุกคาม เพื่ออ้ารงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติและรักษาผลประโยชน์ แห่งชาติ ซึ่งมีได้จำกัดเฉพาะความมั่นคงของ รัฐ แต่รวมถึงความมั่นคงของมนุษย์และการเสริมสร้างความร่วมมือ ระหว่างประเทศทั้งทวีภาคีและพหุภาคี ซึ่ง นโยบายและแผน แห่งชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ เสนอร่างโดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และได้กำหนดให้มีหมวดประเด็น ๒ หมวด ประเด็น คือ หมวดประเด็นความมั่นคง ซึ่งประกอบด้วย ๑๓ นโยบายและแผนความมั่นคง ได้แก่ ๑) การเสริมสร้าง ความมั่นคงของ สถาบันหลักของชาติ ๒) การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติและการพัฒนาศักยภาพการ

ป้องกันประเทศ ๓) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน ๔) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของ ชาติทางทะเล ๕) การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๖) การบริหารจัดการ ผู้หลบหนีเข้าเมือง ๗) การป้องกันและ แก่ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ๘) การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ๙) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ๑๐) การ ป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์

๑๑) การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย ๑๒) การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ ๑๓) การบริหารจัดการ ความเสี่ยง โรคติดต่ออุบัติใหม่และหมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง ประกอบด้วย ๔ นโยบายและแผนความมั่นคง ได้แก่ ๑๔) การพัฒนา ศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ๑๕) การพัฒนาระบบ ข่าวกรองแห่งชาติ ๑๖) การบูรณาการ ข้อมูลด้านความมั่นคง ๑๗) การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

๙. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙

เป็นแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาระยะยาว โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึง โอกาสและความเสมอภาคใน การศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน และการพัฒนาประเทศ เพื่อให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้นำไปเป็น กรอบและแนวทาง การพัฒนาการศึกษา และการเรียนรู้สำหรับพลเมืองทุกช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต ภายใต้บริบท เศรษฐกิจและสังคม ของประเทศและของโลกที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งความเป็นพลวัต เพื่อให้ ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งภายใต้กรอบแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ ได้กำหนดสาระสำคัญสำหรับบรรลุเป้าหมาย ของการพัฒนาการศึกษาใน ๕ ประการ ได้แก่ การเข้าถึงโอกาส ทางการศึกษา (Access) ความเท่าเทียม ทางการศึกษา (Equity) คุณภาพการศึกษา (Quality) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และ ตอบโจทย์บริบท เปลี่ยนแปลง (Relevancy) ในระยะ ๒๐ ปีข้างหน้า และมียุทธศาสตร์ ๖ ประการ คือ ๑) การจัดการ ศึกษาเพื่อ ความมั่นคงของสังคม และประเทศชาติ ๒) การผลิตและพัฒนาากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการ แข่งขันของประเทศ ๓) การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคม แห่งการเรียนรู้ ๔) การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา ๕) การจัดการศึกษา เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๖) การพัฒนา ประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนด ประเด็นการพัฒนาไว้ ๒๓ ประเด็น มี

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยเฉพาะ คือ ประเด็นที่ ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และประเด็นที่ ๑๒ การพัฒนาการเรียนรู้

๑๐. นโยบายรัฐบาล (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

คำแถลงนโยบายของรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) แถลงต่อรัฐสภา วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน จำแนกเป็นนโยบายหลัก ๑๒ ด้าน และนโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง ซึ่งนโยบายหลัก ๑๒ ด้าน ประกอบด้วย

- ๑) การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
- ๒) การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศและความสงบสุขของประเทศ
- ๓) การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
- ๔) การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก
- ๕) การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย
- ๖) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค
- ๗) การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก
- ๘) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย
- ๙) การพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม
- ๑๐) การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน
- ๑๑) การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ
- ๑๒) การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม และนโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง ได้แก่
  - ๑) การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน
  - ๒) การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
  - ๓) มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก
  - ๔) การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม
  - ๕) การยกระดับศักยภาพของแรงงาน
  - ๖) การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต
  - ๗) การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑
  - ๘) การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ
  - ๙) การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้
  - ๑๐) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน
  - ๑๑) การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย
  - ๑๒) การสนับสนุนให้มีการศึกษา การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และการดำเนินการ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

๑๑. นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศนโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ใน ๗ เรื่อง ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่

- ๑) การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย โดยเร่งสร้างความปลอดภัยให้สถานศึกษา ป้องกัน สถานศึกษาจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ และอื่นๆ เร่งปลูกฝังทัศนคติ พฤติกรรม และองค์ความรู้บูรณา การในกระบวนการจัดการเรียนรู้ เสริมสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และส่งเสริมคุณลักษณะและ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม เร่งพัฒนาบทบาทและภารกิจของหน่วยงานด้านความปลอดภัย ให้คล่องตัวและมีประสิทธิภาพ
- ๒) การยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษานำหลักสูตร ฐานสมรรถนะ ไปสู่การปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ จัดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง พัฒนาและบูรณาการ กระบวนการจัดการเรียนรู้และวัดประเมินผลฐานสมรรถนะ พัฒนา

ทักษะดิจิทัลและภาษาคอมพิวเตอร์ พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม จัดการเรียนรู้ตามความ สนใจรายบุคคลของผู้เรียน ผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มที่หลากหลาย ส่งเสริมการให้ความรู้และทักษะด้านการเงิน และการออมให้กับผู้เรียน ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มีการนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ๓) การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียม ทางการศึกษาทุกช่วงวัยโดยพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่งเสริมสนับสนุนเด็ก ปฐมวัยที่มีอายุตั้งแต่ ๓ ปีขึ้นไปทุกคน เข้าสู่ระบบการศึกษาเพื่อรับการ พัฒนาอย่างรอบด้าน มีคุณภาพพัฒนาข้อมูลและทางเลือกที่หลากหลายให้กับผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ และกลุ่มเปราะบาง รวมทั้ง กลุ่ม NEETs ในการเข้าถึงการศึกษา การเรียนรู้ และการฝึกอาชีพอย่างเท่าเทียม

๔) การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยพัฒนา สมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ โดยการ Re-skill Up-skill และ New skill

๕) การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ โดยส่งเสริมสนับสนุนการ ดำเนินการ พัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลตามกรอบ ระดับสมรรถนะดิจิทัล สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาคู่มือที่มีความ พร้อมด้านวิชาการและทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่าน แพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ รวมทั้งให้เป็นผู้วางแผนเส้นทางการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตของผู้เรียนได้ตาม ความสนใจ และความถนัดของแต่ละบุคคล พัฒนาขีดความสามารถของข้าราชการพลเรือนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้มี สมรรถนะที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

๖) การพัฒนาระบบราชการและการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล โดยขับเคลื่อนการพัฒนาระบบ ราชการ ๔.๐ ด้วยนวัตกรรม และการ นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นกลไกหลัก ในการดำเนินงาน การเชื่อมโยงและการแบ่งปันข้อมูล การส่งเสริมความร่วมมือ บูรณาการกับ ภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภายในและ ภายนอก ปรับปรุงประสิทธิภาพของเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถใช้งานเครือข่าย สื่อสารข้อมูล เชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับระบบราชการ ๔.๐ สามารถตอบสนอง ความต้องการ ของประชาชนได้ในทุกเวลา ทุกสถานที่ ทุกอุปกรณ์และทุกช่องทาง ปรับปรุงระบบการจัดสรร งบประมาณและทรัพยากรทางการ ศึกษา โดยยึดหลักความจำเป็นและใช้พื้นที่เป็นฐาน ที่มุ่งเน้นการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ใน ระบบการคัดเลือกข้าราชการครูและบุคลากรทางการ ศึกษาในตำแหน่งและสายงานต่าง ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของส่วน ราชการให้เป็นไปตามกลไก การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ และ

๗) การขับเคลื่อนกฎหมายการศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยเร่งรัดการดำเนินการจัดทำ กฎหมายลำดับรองและแผนการ ศึกษาแห่งชาติเพื่อรองรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติควบคู่กับการสร้าง การรับรู้ให้กับประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

๑๒. นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตระหนักถึงนโยบายด้านการศึกษา ซึ่งถือเป็น ส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศให้ บรรลุเป้าหมายอย่างยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในทุกด้าน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเกิดผลสัมฤทธิ์และสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และแผนอื่นๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็น ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านความปลอดภัย ด้านโอกาส ด้านคุณภาพ และด้าน ประสิทธิภาพ และกำหนดจุดเน้นใน ๙ เรื่อง ดังนี้

นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๑. ด้านความปลอดภัย

๑.๑ พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยของผู้เรียนทุกคน พร้อมเสริมสร้างระบบและ กลไกในการดูแลความปลอดภัยอย่างเข้มข้น ให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาจากโรคภัยต่างๆ ภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ

๑.๒ ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑.๓ สร้างภูมิคุ้มกัน การรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยี ในการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และชีวิตวิถีปกติต่อไป (Next Normal)

๒. ด้านโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

๒.๑ จัดการศึกษาให้ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เข้าถึงโอกาส ความเสมอภาค และได้รับการพัฒนาให้มีความสมรรถนะสำหรับการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพในอนาคตให้สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ

๒.๒ จัดการศึกษาให้ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เข้าถึงโอกาส ความเสมอภาค และได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

๒.๓ ส่งเสริมเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส ให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและจัดหาทางเลือก ในการเข้าถึงการเรียนรู้ การมีอาชีพ เพื่อให้ทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถพึ่งตนเองได้

๒.๔ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรายบุคคล เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการศึกษา โดยเฉพาะการดูแลและป้องกันไม่ให้นักเรียนออกจาก ระบบการศึกษา และช่วยเหลือเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคันให้กลับเข้าสู่ระบบ

๓. ด้านคุณภาพ

๓.๑ ส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษาที่มีความพร้อม ให้นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานที่เน้นสมรรถนะไปใช้ตามศักยภาพของสถานศึกษา ให้สามารถออกแบบหลักสูตรที่เหมาะสมกับ ความต้องการและบริบท

๓.๒ พัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่เหมาะสมตามช่วงวัย สามารถจัดการตนเอง มีการคิดขั้นสูงมีความสามารถในการสื่อสาร สามารถจัดระบบและกระบวนการทำงานของตนเองและร่วมกับ ผู้อื่นโดยใช้การรวมพลังทำงานเป็นทีม เป็นพลเมืองที่ดี มีศีลธรรม และอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการ อย่างยั่งยืน รวมทั้งมีความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๓.๓ จัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ นำไปสู่การมีอาชีพมีงานทำ และส่งเสริมความเป็นเลิศของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

๓.๔ ส่งเสริม และพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียน ให้ควบคู่การเรียนรู้ นำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้และสมรรถนะของผู้เรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้งส่งเสริมการนำระบบธนาคารหน่วยกิต มาใช้ในการเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้เรียนในสถานศึกษา

๓.๕ พัฒนา ส่งเสริม ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งบุคลากรสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและ มาตรฐานวิชาชีพ

๔. ด้านประสิทธิภาพ

๔.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยการกระจายอำนาจและใช้พื้นที่เป็นฐาน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักธรรมาภิบาล

๔.๒ นำเทคโนโลยีดิจิทัลและการจัดการฐานข้อมูล มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการเรียนรู้ของผู้เรียน

๔.๓ ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ ใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อน บริหารจัดการโดยใช้ทรัพยากรร่วมกัน และแสวงหาการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ เพื่อให้ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

๔.๔ ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ โรงเรียนที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ และโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๔.๕ เพิ่มประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และปรับกระบวนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับวิถีวิถีใหม่ (New Normal) และวิถีวิถีปกติต่อไป (Next Normal)

จุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๑. เร่งแก้ปัญหากลุ่มผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ โดยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา พื้นที่ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss Recovery) ให้กับผู้เรียน ทุกระดับ รวมทั้งลดความเครียดและสุขภาพจิตของผู้เรียน

๒. เสริมสร้างระบบและกลไกในการดูแล ความปลอดภัยนักเรียน ด้วยระบบมาตรฐาน ความปลอดภัย กระทรวงศึกษาธิการ (MOE Safety Platform)

๓. ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยที่มีอายุ ๓ - ๖ ปี และผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา และป้องกันการหลุดออกจากระบบ รวมทั้งช่วยเหลือเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคันและ เด็กพิการ ที่พ้นพบจากการปึกหมุดเด็กพิการ ให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา

๔. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นสมรรถนะ และการจัดทำกรอบหลักสูตร รวมทั้ง จัดกระบวนการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ให้เหมาะสมตามวัยของผู้เรียน

๕. จัดการอบรมครูโดยใช้พื้นที่เป็นฐานควบคู่กับการให้ความรู้ด้านการวางแผนและการสร้างวินัย ด้านการเงินและการออม เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครู

๖. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และมีปฏิสัมพันธ์ กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ ที่หลากหลายรูปแบบ (Active Learning) มีการวัดและ ประเมินผล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) เพื่อให้เกิดสมรรถนะกับผู้เรียนทุกระดับ

๗. ยกย่องคุณภาพของนักเรียนประจำพักนอน สำหรับโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่สูงห่างไกล และถิ่นทุรกันดาร

๘. มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ทุกระดับ

๙. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยการกระจายอำนาจและใช้พื้นที่เป็นฐาน เพื่อสร้างความเข้มแข็ง โดยการจัดสรรกรอบวงเงินงบประมาณ (Block Grant) ตามหลักธรรมาภิบาล ให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

วิสัยทัศน์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

“ผู้เรียนมีความรู้ และสมรรถนะที่จำเป็น มีความสุข และมีเป้าหมาย ได้รับการพัฒนา อย่างมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ”

พันธกิจ

๑. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็น ต่ออนาคตในศตวรรษที่ ๒๑
๒. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาที่ ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศ
๓. พัฒนาสถานศึกษาและระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับให้มีความปลอดภัย และ สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๔. เพิ่มโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
๕. พัฒนาระบบการบริหารจัดการของหน่วยงานในสังกัดให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เหมาะสมกับบริบท

เป้าประสงค์

๑. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่น การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่อย่างมี ความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย
๒. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาค มีคุณภาพตามมาตรฐาน สอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑
๓. เด็กกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา เด็กดกหล่น และเด็กออกกลางคัน ได้รับการช่วยเหลือให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๔. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัย จากภัยคุกคาม ๔ รูปแบบ ได้แก่ ภัยยาเสพติด ภัยความรุนแรง ภัยพิบัติต่าง ๆ อุบัติเหตุ โรคอุบัติใหม่ ฝุ่น PM ๒.๕ การค้ำมนุษย์ การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงอาชญากรรมไซเบอร์ สามารถปรับตัว ต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ และรองรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี
๕. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ของเทคโนโลยี มีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้ง จิตวิญญาณความเป็นครู
๖. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๗. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการนำระบบ ข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยี ดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบ การบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

๑. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยจากภัยคุกคาม๔ รูปแบบ ได้แก่ ภัยยาเสพติด ภัยความรุนแรง ภัยพิบัติต่าง ๆ อุบัติเหตุ โรคอุบัติใหม่ ผู้คน PM ๒.๕ การค้ามนุษย์ การคุกคามในชีวิต และทรัพย์สิน รวมถึงอาชญากรรมไซเบอร์
๒. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยและสามารถปรับตัว ต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ
๓. สถานศึกษา ได้รับการพัฒนาให้มีความปลอดภัย และจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๔. สถานศึกษา ได้รับการส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อความ ปลอดภัย ของผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน

เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

๑. ประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับ ได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคจนจบ การศึกษาภาคบังคับ
๒. ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้รับการส่งเสริมให้ได้รับโอกาสทางการศึกษา อย่างเสมอภาค จนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. เด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ
๔. ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
๕. เด็กกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา เด็กตกหล่น และเด็กออกกลางคัน ได้รับการช่วยเหลือ ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลยุทธ์ที่ ๓ ยกย่องคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

๑. เด็กปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีพัฒนาการสมวัย
๒. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่น การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่ อย่างมีความรับผิดชอบ
๓. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน สอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑
๔. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทันทต่อการเปลี่ยนแปลง ของเทคโนโลยี มีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งจิตวิญญาณ ความเป็นครู
๕. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๖. สถานศึกษา สามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และมีระบบการวัดและ ประเมินผล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ยืดหยุ่น ตอบสนองต่อ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized Learning)

กลยุทธ์ที่ ๔ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการและการให้บริการ อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีระบบการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน
๓. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีระบบการจัดสรรทรัพยากร โดยเฉพาอัตรากำลังและงบประมาณ ที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท
๔. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท

๕. สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สถานศึกษาในพื้นที่ลักษณะพิเศษ และโรงเรียน คุณภาพได้รับ การพัฒนาประสิทธิภาพที่เหมาะสมกับบริบท

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร

สถานการณ์โครงสร้างประชากรในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ มีสัดส่วนผู้สูงอายุ เกินร้อยละ ๑๐ ของประชากรทั้งประเทศ และจะก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์ โดยมีสัดส่วน ผู้สูงอายุมากกว่าร้อยละ ๒๐ ในปีพ.ศ. ๒๕๖๖ และคาดว่าจะมีสัดส่วนร้อยละ ๒๘ ของประชากรทั้งหมด ในปี พ.ศ. ๒๕๗๖ ตามผลการคาดประมาณ ประชากรของประเทศไทย ในข้อสมมุติภาวะเจริญพันธุ์ระดับปาน กลาง (Medium Fertility Assumption) ของสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้คาดประมาณ ประชากรของประเทศไทยกำลังจะเข้าสู่ สังคมผู้สูงอายุ เนื่องจากจำนวนประชากรผู้สูงอายุ (อายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป) ในระยะเวลา ๕ ปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ มีอัตราเพิ่มขึ้นทุกปี รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง ๓ : การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย (จำแนกกลุ่มอายุ) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

ปี พ.ศ.	๒๕๖๖		๒๕๖๗		๒๕๖๘		๒๕๖๙		๒๕๗๐	
	จำนวน (พันคน)	ร้อยละ								
๐-๕๙ ปี	๕๓,๔๒๑	๗๙.๘๓	๕๓,๐๐๑	๗๙.๐๙	๕๒,๕๕๔	๗๘.๓๓	๕๒,๐๘๑	๗๗.๕๖	๕๑,๕๗๘	๗๖.๗๘
๖๐ ปี ขึ้นไป	๑๓,๕๐๐	๒๐.๑๗	๑๔,๐๑๓	๒๐.๙๑	๑๔,๕๓๕	๒๑.๖๗	๑๕,๐๖๖	๒๒.๔๔	๑๕,๕๙๘	๒๓.๒๒
รวม	๖๖,๙๒๑	๑๐๐	๖๗,๐๑๔	๑๐๐	๖๗,๐๘๙	๑๐๐	๖๗,๑๔๗	๑๐๐	๖๗,๑๗๖	๑๐๐

หมายเหตุ คำนวณร้อยละจากรายงานการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๘๓ (ฉบับปรับปรุง) โดยสำนักงานสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ซึ่งภาวะประชากรสูงอายุในประเทศไทยดังกล่าวมีสาเหตุมาจากการที่คนไทยมีอายุยืนมากขึ้น ประกอบกับการลดลงของภาวะเจริญพันธุ์หรือการเกิดน้อยลง ส่งผลให้ประชากรวัยเด็กหรือประชากรวัยเรียน มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง การเป็นสังคมสูงวัยส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงสูงขึ้น กล่าวคือ วัยแรงงานต้องแบกรับภาระ การดูแลผู้สูงวัยเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง จำเป็นต้องเตรียมกำลังคนให้มีสมรรถนะเพื่อสร้างผลิตภาพ (Productivity) ที่สูงขึ้น การจัดการศึกษา จึงต้องวางแผนและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีทักษะและสมรรถนะสูง และปรับหลักสูตรการเรียน การสอนให้บูรณาการกับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัยเพียงพอ ต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต

ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและดิจิทัลอย่างรวดเร็ว (Digital Disruption) เป็นการเปลี่ยนแปลง สังคมไปสู่สังคมดิจิทัล ส่งผลต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานและมีแนวโน้มที่การจัดการศึกษาจะเปลี่ยนไป โดยการ เปลี่ยนรูปแบบการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาต้องปรับตัวให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เพื่อสร้างความสัมพันธ์ กับสังคมและองค์กรภายนอก รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล โดยการนำเทคโนโลยีและสื่อต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีจะทำให้เข้าสู่สังคมดิจิทัลที่มีการเสริมบทเรียนโดยสร้างสถานการณ์ จำลองห้องเรียนเสมือน (Virtual Classroom) และโลกเสมือนจริง (Metaverse) ดังนั้น การจัดการศึกษา ของประเทศไทย จึงจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายการพัฒนา การวางแผน และการสร้างทักษะพื้นฐานที่จำเป็น ของทรัพยากรมนุษย์ ที่จะศึกษาต่อในระดับต่างๆ หรือเข้าสู่ตลาดแรงงาน หรือต้องปรับหลักสูตรและวิธีการ จัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น มีความหลากหลาย เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ทักษะ และสมรรถนะ ที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในโลกดิจิทัลในปัจจุบันและอนาคต การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัล ด้วยการพัฒนา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยประชากรวัยเรียน ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มประชากร Generation Z หรือ Gen Z (ผู้ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๙ - ๒๕๕๓) ที่ดำเนินชีวิตประจำวันพร้อมกับสิ่งอำนวยความสะดวก และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่จะทำให้สามารถเข้าถึง สื่อสังคมออนไลน์ได้ง่ายยิ่งขึ้น ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ รูปแบบใหม่ เช่น ระบบการเรียนรู้แบบเคลื่อนที่ผ่านโทรศัพท์มือถือ (Mobile Learning) การเรียนรู้ ในระยะเวลาสั้น ๆ ที่มีเนื้อหากระชับและตรงประเด็น (Micro-Learning) การเรียนผ่านสื่อวีดิทัศน์ (Video-Based Learning) และการเรียนรู้ที่ขับเคลื่อนด้วยเกม (Gamification) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้อย่างทั่วถึงมากขึ้น จึงมีช่องทางในการแสวงหา ความรู้ที่เปิดกว้างมากยิ่งขึ้น เมื่อพิจารณาจากสถิติการใช้อินเทอร์เน็ตของประชาชน อายุ ๖ ปีขึ้นไป ของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ จะเห็นได้ว่าอัตราการเข้าถึงและการใช้อินเทอร์เน็ต ของประเทศไทยมีอัตราที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในระยะเวลา ๕ ปี รายละเอียดดังภาพต่อไปนี้

ที่มา : สรุปผลที่สำคัญ สำรวจการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๖๓ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสถานการณ์โรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

สังคม วัฒนธรรม

สหประชาชาติ (United Nations : UN) ได้คาดการณ์ว่าโลกจะเข้าสู่ระดับสังคมผู้สูงอายุ อย่างสมบูรณ์ (Age Society) ในปี พ.ศ. ๒๕๙๓ ส่วนประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๔๘ และคาดว่า จะกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ (Complete aged Society) ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ทำให้มีสัดส่วน ประชากรสูงวัยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่กำลังแรงงานในตลาดแรงงานลดลงจนส่งผล ให้เกิดการพึ่งพา แรงงานข้ามชาติมากขึ้น นำไปสู่การเคลื่อนย้ายแรงงานทั้งภายในและระหว่างประเทศ ซึ่งจะทำให้รูปแบบของสังคมไทยปรับเปลี่ยนไปสู่สังคมพหุวัฒนธรรม (Multicultural Society) นอกจากนี้ อัตราการเกิดที่ลดลงของประชากรไทย โดยเฉพาะกลุ่มประชากร Generation Y หรือ Gen Y ที่มีสุขภาพดี และอยู่ในวัยที่เหมาะสม ต่อการสร้างครอบครัวมีอัตราการให้กำเนิดลดลง เนื่องจากได้รับอิทธิพลมาจาก แนวคิดที่มีความต้องการจะเป็นครอบครัวเดี่ยว โดยการใช้ชีวิตคนเดียว ด้วยการมีระดับการศึกษาที่สูงขึ้นและ สามารถพึ่งพาตัวเองได้ อีกทั้งการที่คนในสังคมมีพฤติกรรมเสพติดสมาร์ทโฟน ทำให้ขาดความกระตือรือร้น และเอาใจใส่ต่อความสัมพันธ์กับคนรอบข้าง และการเกิดความสับสนในตัวเองที่มีทั้งตัวตนที่แท้จริงกับตัวตนเสมือนในโลกออนไลน์ เกิดเป็นสังคมกัมมธนา (Social Ignorance) ดังนั้น การพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงต้องวางแผนในการรองรับผลกระทบจากประชากรวัยเรียนที่ลดลง รวมถึงการวางพื้นฐานในการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะและสมรรถนะสูง เพิ่มเติมทักษะชีวิตและทักษะทางสังคม และการส่งเสริม การเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านการพัฒนาการศึกษา เพื่อลดอัตราการพึ่งพิงพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และเป็นกลไก ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

เศรษฐกิจ เศรษฐกิจไทยเป็นเศรษฐกิจที่พึ่งพาการลงทุนและการค้าระหว่างประเทศเป็นส่วนสูง

ปัจจัยทางเศรษฐกิจมีผลต่อตลาดแรงงานและตลาดการศึกษา เนื่องจากการกำหนดลักษณะของแรงงาน ที่ต้องการ อาชีพเศรษฐกิจใหม่จะแข่งขันกันด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ ซึ่งต้องอาศัยการวิจัยและพัฒนา ดังนั้น การศึกษาต้องพัฒนาคนให้มีทักษะที่สามารถสร้างนวัตกรรมใหม่ที่มีคุณค่าต่อระบบเศรษฐกิจ การเปิดเสรีทางการค้า และการลงทุน เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้า และเงินลงทุนจากต่างประเทศมากขึ้น ประเทศต่าง ๆ ไม่เพียงแต่ต้องลดการกีดกันการแข่งขันเท่านั้น ยังต้องแข่งขันกันด้วยสินค้าที่มีคุณภาพ ซึ่งต้องอาศัยแรงงานที่มีฝีมือ มีทักษะ ความสามารถที่หลากหลาย เช่น ความรู้ด้านเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ การบริหาร ฯลฯ ประกอบกับ สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ที่แพร่กระจายไปทั่วโลก ส่งผลต่อ เศรษฐกิจอย่างรุนแรงทั่วโลก ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา ขึ้นพื้นฐาน ที่จะพัฒนาคนให้มีความรู้ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ที่จะเป็นที่ฐานในการดำรงชีวิต สุขุมมีงานทำ ในสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป

ทั้งนี้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้คาดการณ์แนวโน้มเศรษฐกิจไทย ในปี ๒๕๖๕ จะขยายตัวในช่วงร้อยละ ๒.๗ - ๓.๒ โดยมีปัจจัยสนับสนุนมาจากการปรับตัวที่ดีขึ้น ของการบริโภค จากภาคเอกชนและภาคการท่องเที่ยว รวมถึงการส่งออกสินค้าจะขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ในขณะที่หนี้สินครัวเรือนจะขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวลงตามความกังวลจากสถานการณ์ การแพร่ระบาด ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ที่ยังคงมีความรุนแรงรวมถึงภาวะเศรษฐกิจ ของประเทศที่ยังไม่ฟื้นตัว จึงทำให้รายได้ครัวเรือนยังไม่กลับสู่ภาวะปกติส่งผลให้ผู้บริโภคมีความกังวล และชะลอการก่อหนี้ อย่างไรก็ตาม หนี้สินครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ยังอยู่ในระดับสูง เมื่อเทียบกับช่วงก่อนการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ซึ่งมีผลกระทบมาจาก ภาวะค่าครองชีพที่อาจกดดันให้ครัวเรือนมีความต้องการสินเชื่อมากขึ้น และอัตราดอกเบี้ยที่มีแนวโน้ม ปรับตัวเพิ่มขึ้นในอนาคต

สิ่งแวดล้อม

รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมระดับโลก พบว่า อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกสูงขึ้น พื้นน้ำแข็ง ในทะเลอาร์คติกลดลงในระดับต่ำสุด และก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในบรรยากาศมีความเข้มข้นสูงขึ้น เกิดภัยพิบัติ ทางธรรมชาติรุนแรงขึ้นทั่วโลก เช่น การเกิดคลื่นความร้อน อุทกภัย ภัยแล้ง อัคคีภัย ภัยแล้ง และการขาดแคลนน้ำ เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมลพิษทางน้ำที่เพิ่มขึ้น ได้ส่งผล กระทบต่อพื้นที่ป่า สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นต้น เป็นอีกหนึ่งสาเหตุที่มาจาก การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งในช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ได้ส่งผล กระทบต่อสุขภาพ และความเป็นอยู่ของมนุษย์ทั่วโลก ทำให้มีผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมาก โดยประเทศต่าง ๆ ได้ใช้มาตรการเข้มงวดในการควบคุม การเดินทางระหว่างประเทศมากขึ้น ส่งผลให้ประชาชนออกจากบ้าน น้อยลงและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ชะลอตัว ทำให้มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง ในขณะที่การ ใช้วัสดุที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งเพิ่มขึ้น รวมถึงขยะมูลฝอย ติดเชื้อมีปริมาณเพิ่มขึ้น เนื่องจากการสวมใส่ หน้ากากอนามัยและการใช้ชุดตรวจหาเชื้อโควิด-๑๙ ทั้งนี้ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย มีทิศทาง การพัฒนาไปสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) โดยการ ดำเนินงานตามอนุสัญญา และข้อตกลงความร่วมมือ ระหว่างประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

และมีมาตรการสนับสนุนการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านการเงินการคลัง รวมถึงการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่นำไปบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๙ ของงบประมาณทั้งหมด

สถานการณ์โรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ได้มีโรคติดต่ออุบัติใหม่ปรากฏขึ้นมากมาย สำหรับประเทศไทยมีการเกิด โรคติดต่ออุบัติใหม่อยู่เป็นระยะ ๆ เช่น โรคซาร์ส (SARS) ในปีพ.ศ. ๒๕๔๖ โรคไข้หวัดนก (Avian Influenza) ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๕๑ โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด เอ H๑N๑ และปัจจุบัน คือ โรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease ๒๐๑๙ : COVID-๑๙) และโรคฝีดาษลิง (Monkeypox) ซึ่งโรคติดต่อ เชื้อ ไวรัสโคโรนา

๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ได้ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชน โดยทำให้เกิด การปรับตัวในการ ดำเนินชีวิตในรูปแบบวิถีชีวิตใหม่(New Normal) ได้แก่ การเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) การลดความเสี่ยงจากการชุมนุมหรืออยู่ในสถานที่สาธารณะกับผู้อื่นเป็นจำนวนมาก การปฏิบัติงาน ณ ที่พักอาศัย (Work from Home) การสวมใส่หน้ากากอนามัย การใช้แอลกอฮอล์ ในการทำความสะอาดอย่างเป็นประจำ การออกกำลังกายและการทำประกันสุขภาพจะมีแนวโน้มมากขึ้น การใช้เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ การประชุมทางไกล ผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ การทำงานจาก ที่พักอาศัยและการซื้อ-ขายสินค้าในรูปแบบออนไลน์ รวมถึงการทำธุรกรรมต่าง ๆ ในรูปแบบออนไลน์สำหรับ ในด้านการศึกษา มีการปรับรูปแบบการเรียนการสอน เป็นแบบเรียนออนไลน์ การสอนทางไกล การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน การเกิดความร่วมมือกัน ระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนา ช่องทางการเรียนรู้แบบใหม่ สร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ชั่วคราว เพื่อแก้ปัญหาในช่วงเวลาวิกฤต นอกจากนี้ สถานการณ์โรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำส่งผลกระทบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากการแพร่ระบาดในสถานศึกษา ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีนักเรียนอยู่รวมกัน เป็นจำนวนมาก ถ้าหากมีระบบการ บริหารจัดการที่ไม่มีประสิทธิภาพจะทำให้มีความเสี่ยงสูงต่อการแพร่ระบาด ของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ในกลุ่มนักเรียน ฉะนั้น หากมีการระบาดในกลุ่มนักเรียนขึ้น จะมีผลกระทบในสังคมหรือ ผู้ใกล้ชิด เช่น ครูผู้ปกครอง รวมถึงผู้สูงอายุที่สามารถติดต่อจากกลุ่มนักเรียนได้๒ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กกับการส่งเสริมสุขภาพะด้านสาธารณสุขให้กับเด็กและเยาวชน ซึ่งจะเติบโตเป็นทรัพยากรของชาติในอนาคต จึงต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาภายใต้แนวคิด “ล้มแล้วลุกไว” (Resilience) ได้แก่ การพร้อมรับ (Cope) , การปรับตัว (Adapt) และการเปลี่ยนแปลง เพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน (Transform) เพื่อรับมือกับการระบาดของโรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตอย่างมี ประสิทธิภาพ จากการเปลี่ยนแปลงในสภาวะการณ์ด้านต่าง ๆ ข้างต้น นอกจากจะส่งผลต่อสภาพความเป็นอยู่ และวิถีชีวิตของคนไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้แล้ว ยังส่งผลถึงการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะ อย่างยิ่ง ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาด้วย ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเร่งศึกษา ปรับเปลี่ยนและ พัฒนารูปแบบ แนวทางและมาตรการในการจัดการศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง อย่างพลิกผัน เพื่อการพัฒนาประเทศต่อไป

แนวโน้มเด็กและเยาวชนในอนาคต

สังคมโลกในศตวรรษที่ ๒๑ มีความแตกต่างจากในอดีตมาก มีการเคลื่อนย้ายผู้คน สื่อเทคโนโลยี และทรัพยากรต่าง ๆ จากทั่วทุกมุมโลกอย่างรวดเร็วและสะดวก มีความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองระหว่างภูมิภาค ประเทศ สังคมและชุมชน มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงของความรู้ และข้อมูล

ข่าวสารตลอดเวลาอย่างเป็นพลวัต แนวโน้มเด็กและเยาวชนในอนาคตจึงควรมีทักษะและคุณลักษณะ ดังนี้ ทักษะที่จำเป็นของประชากรในศตวรรษที่ ๒๑ โลกแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ทักษะสำคัญที่เด็กและเยาวชนควรมี คือ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม หรือ ๓Rs และ ๘Cs ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

- ๓Rs ได้แก่ อ่านออก (Reading) เขียนได้ (Writing) และคิดเลขเป็น (Arithmetics)

- ๘Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information, and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และมีความเมตตา กรุณา มีคุณธรรม และระเบียบวินัย (Compassion) ทักษะทั้งหมดที่ได้กล่าวมาเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับเด็กและเยาวชนในยุค การเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ ๒๑ เป็นอย่างมาก ซึ่งมีความแตกต่างจากการเรียนรู้ในอดีต เพื่อส่งผลให้การเรียนรู้ ของผู้เรียนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

คุณลักษณะ ค่านิยมร่วม ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education , DOE Thailand) โดยมีค่านิยมร่วม ได้แก่ ความเพียรอันบริสุทธิ์ ความพอเพียง วิถีประชาธิปไตย ความเท่าเทียม เสมอภาค มีคุณธรรมที่เป็นลักษณะนิสัยและคุณธรรมพื้นฐานที่เป็นความดีงาม และ ๓ คุณลักษณะที่คาดหวัง หลังสำเร็จการศึกษาแต่ละระดับ ได้แก่ ๑) ผู้เรียนรู้เป็นผู้มีความเพียร ไม่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัลและโลกอนาคต และมีสมรรถนะ (Competency) ที่เกิดจากความรู้ ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ มีสุนทรียะ รักษ์และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะชีวิต เพื่อสร้างงานหรือ สัมมาอาชีพ บนพื้นฐานของความพอเพียง ความมั่นคงในชีวิต และคุณภาพชีวิตที่ดีต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

๒) ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เป็นผู้มีความทักษะทางปัญญา ทักษะศตวรรษที่ ๒๑ ความฉลาดดิจิทัล (Digital Intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์ และมีคุณลักษณะของ ความเป็นผู้ประกอบการ เพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนา นวัตกรรมทางเทคโนโลยี หรือสังคม เพิ่มโอกาส และมูลค่าให้กับตนเองและสังคม ๓) พลเมืองที่เข้มแข็ง เป็นผู้มีความรักชาติรักท้องถิ่น รู้ถูกผิด มีจิตสำนึก เป็นพลเมืองไทยและพลโลก มีจิตอาสา มีอุดมการณ์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติ บนหลักการประชาธิปไตย ความยุติธรรม ความเท่าเทียม และความเสมอภาค เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและประชาคมโลกอย่างสันติและได้จำแนกผลลัพธ์ ที่พึงประสงค์ตามระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดังนี้

ตาราง ๔ : ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐)

คุณลักษณะ	ปฐมวัย	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย
ผู้เรียนรู้	มีพัฒนาการรอบด้านและสมดุลสนใจเรียนรู้และกำกับตัวเอง ให้ทำสิ่งต่างๆ ที่เหมาะสม ตามช่วงวัย ได้สำเร็จ	รักและรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ ชอบการอ่าน มีความรู้พื้นฐาน ทักษะและสมรรถนะทางภาษา การคำนวณ มีเหตุผลมีนิสัยและสุขภาพที่ดี มีสุนทรียภาพ ในความงามรอบตัว	รู้จักตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมาย และทักษะการเรียนรู้ บริหารจัดการตนเอง เป็น มีทักษะ ชีวิตเพื่อสร้าง สุขภาวะ และสร้าง งานที่ เหมาะสม กับช่วงวัย	ชี้นำการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความรอบรู้ และรู้ทัน การเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนา สุขภาวะ คุณภาพชีวิตและ อาชีพ
ผู้ร่วม สร้างสรรค์ นวัตกรรม		รับผิดชอบในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะทางเทคโนโลยี ดิจิทัล การคิดสร้างสรรค์ ภาษาอังกฤษ การสื่อสาร และความรู้ด้านต่าง ๆ	มีทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการสื่อสาร รอบรู้ทาง ข้อมูลสารสนเทศและดิจิทัล เพื่อแก้ปัญหาการคิด วิจัย วิจารณ์ความคิดสร้างสรรค์ นำ ความคิดสู่การสร้าง ผลงาน	สามารถแก้ปัญหา สื่อสาร เชิงบวก ทักษะข้าม วัฒนธรรม ทักษะการสะท้อน การคิด การวิพากษ์ เพื่อสร้าง นวัตกรรม และสามารถ เป็น ผู้ประกอบการได้
พลเมือง ที่เข้มแข็ง		แยกแยะผิดถูก ปฏิบัติตน ตามสิทธิ และหน้าที่ของตน โดยไม่ละเมิด สิทธิของผู้อื่น เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มมีจิตอาสา รักท้องถิ่นและ ประเทศ	เชื่อมั่นในความถูกต้อง ยุติธรรม มีจิตประชาธิปไตย มีสำนึกและภาคภูมิใจ ใน ความเป็นไทยและ พลเมือง อาเซียน	เชื่อมั่นในความเท่าเทียม เป็น ธรรม มีจิตอาสา กล้าหาญ ทางจริยธรรม และเป็น พลเมืองที่กระตือรือร้น ร่วม สร้าง สังคม ที่ยั่งยืน

พระบรมราโชบายเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงมีพระบรมราโชบายเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ๔ ด้าน ดังนี้

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

มีความรู้ความเข้าใจที่มีต่อชาติบ้านเมือง ยึดมั่นในศาสนา มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์ และมีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน

๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม

รู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิด-ชอบ/ชั่ว-ดี ปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบที่ดีงาม ปฏิเสธสิ่งที่ผิด สิ่งชั่ว และช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

๓. มีงานทำ - มีอาชีพ

การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือการฝึกฝนอบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็กและ เยาวชนรักงาน สู้งาน ทำผลงานสำเร็จ การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมาย ให้ผู้เรียนทำงานเป็น และมีงานทำในที่สุด และต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพ มีงานทำ จนสามารถ เลี้ยงตัวเองและครอบครัว

๔. เป็นพลเมืองดี

การเป็นพลเมืองดี เป็นหน้าที่ของทุกคน ครอบครัว-สถานศึกษาและสถานประกอบการ ต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี การเป็นพลเมืองดี คือ “เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ ก็ต้องทำ” เช่น งานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศล

ผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สำคัญ

ผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผ่านมา สรุปได้เป็น ๔ ด้าน คือ ด้านความปลอดภัย ด้านโอกาส ด้านคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพ รายละเอียดดังนี้

ด้านความปลอดภัย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ได้ระบุจุดเสี่ยงที่มักเกิดอุบัติเหตุภัยใน โรงเรียน ๗ จุดเสี่ยงได้แก่ สนามเด็กเล่น สนามกีฬา สระน้ำ/บ่อน้ำ อาคารเรียน ประตู/รั้วโรงเรียน ลานจอดรถ ถนนหน้าโรงเรียน นอกจากนี้ จากข่าวที่ปรากฏในสื่อมวลชนบ่อยครั้ง พบว่ามีเด็กนักเรียน และบุคลากร ถูกละเมิด เด็กนักเรียนถูกรังแก รวมถึงภัยอื่น ๆ เช่น ภัยยาเสพติด จึงเป็นเรื่องสำคัญ ที่หน่วยงาน ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องคำนึงถึงการพัฒนาความปลอดภัย เพื่อให้บุคลากรและนักเรียนมีสวัสดิภาพ และสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

ด้านโอกาส

ประชากรวัยเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้นในระยะเวลา ๑๕ ปี ที่ผ่านมา จากร้อยละ ๘๙.๐ เป็นร้อยละ ๙๑.๖ เมื่อพิจารณาจำนวนนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระบบ เปรียบเทียบกับจำนวนประชากรวัยเรียน พบว่าร้อยละของนักเรียนต่อประชากรวัยเรียนระดับก่อน ประถมศึกษา สูงขึ้น จากร้อยละ ๗๔.๙ ในปี ๒๕๔๘ เป็นร้อยละ ๗๘.๗ ในปี ๒๕๖๓ และมีมัธยมศึกษาตอนปลาย

สูงขึ้นมาก จากร้อยละ ๖๓.๘ ในปี ๒๕๔๘ เป็นร้อยละ ๘๐.๖ ในปี ๒๕๖๓ นอกจากนี้ระดับประถมศึกษา มี ร้อยละของนักเรียน สูงกว่าประชากรวัยเรียนมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ มีข้อสังเกตสำหรับร้อยละของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในปี ๒๕๖๓ ลดลงจากปี ๒๕๕๘ แสดงได้ในตาราง ดังต่อไปนี้

ให้ทำด้วยความมีน้ำใจและความเอื้ออาทร

ตาราง ๕ : จำนวนนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระบบเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรวัยเรียน

ระดับการศึกษา	๒๕๔๘	๒๕๕๓	๒๕๕๘	๒๕๖๓
ก่อนประถมศึกษา	๗๔.๙	๗๖.๐	๗๓.๘	๗๘.๗
ประถมศึกษา	๑๐๔.๒	๑๐๔.๓	๑๐๒.๔	๑๐๑.๒
มัธยมศึกษาตอนต้น	๙๕.๔	๙๘.๐	๙๘.๗	๙๕.๓
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๖๓.๘	๗๑.๗	๗๘.๔	๘๐.๖
รวมระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๘๙.๐	๙๐.๕	๙๑.๐	๙๑.๖

ที่มา : ประมวลจากตารางที่ ๑.๑ จำนวนร้อยละของนักเรียน นิสิต นักศึกษาในระบบโรงเรียนต่อประชากร ในวัยเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๔๕ - ๒๕๖๓ สืบค้นเมื่อ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ จาก

https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=๓๕๐๘

ผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) ในกิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย มีความท้าทายจากจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-๑๙ เกิดสภาวะความยากจนเฉียบพลัน ส่งผลให้เด็กและเยาวชนจำนวนหนึ่งมีความเสี่ยงหลุดออกนอกระบบการศึกษายิ่งขึ้น จึงควรมีการพิจารณา ปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์และมุ่งเน้นมาตรการป้องกันและฟื้นฟูผลกระทบ ซึ่งตรงกับความต้องการ ของกลุ่มเป้าหมายเฉพาะยิ่งขึ้น

ด้านคุณภาพ

คุณภาพของคนไทยยังเป็นอุปสรรคต่อการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งเรื่องพัฒนาการและสติปัญญา การมีทักษะความรู้ความสามารถไม่เพียงพอที่ส่งผลต่อผลิตภาพ กลุ่มเด็กอายุ ๓ - ๕ ปีส่วนใหญ่จะอยู่ในสถานศึกษาที่ยังมีปัญหา ด้านคุณภาพและมาตรฐาน กลุ่มเด็กวัย เรียนของไทย ส่วนใหญ่ มี IQ ที่ต่ำกว่าค่ากลางมาตรฐานสากล ขณะที่ EQ มีคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำกว่าระดับปกติ ผลการทดสอบ O-NET ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนใหญ่ได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ ๕๐

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๔

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้พบว่า กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ คณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ) และ วิทยาศาสตร์ ตามลำดับ โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละเท่ากับ ๔๙.๕๔ , ๓๕.๘๕ , ๓๕.๔๖ , ๓๓.๖๘ ตามลำดับ

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้พบว่า กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ) และคณิตศาสตร์ ตามลำดับ โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละเท่ากับ ๕๒.๑๓ , ๓๑.๖๗ , ๓๐.๗๙ , ๒๔.๗๕ ตามลำดับ

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้พบว่า กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ) และคณิตศาสตร์ตามลำดับ โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละเท่ากับ ๔๗.๗๔ , ๓๗.๔๕ , ๒๙.๐๔ , ๒๕.๘๓ , ๒๑.๘๓ ตามลำดับ รายละเอียดดังนี้

ตาราง ๖ : ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา ๒๕๖๔ ระดับสำนักงาน

คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระดับ	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคมศึกษา	ภาษาอังกฤษ	รวม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖	๔๙.๕๔	๓๕.๘๕	๓๓.๖๘	N/A	๓๕.๔๖	๓๘.๖๓
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	๕๒.๑๓	๒๔.๗๕	๓๑.๖๗	N/A	๓๐.๗๙	๓๔.๘๔
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖	๔๗.๗๔	๒๑.๘๓	๒๙.๐๔	๓๗.๔๕	๒๕.๘๓	๓๒.๓๘

ที่มา : สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวชี้วัดด้านการศึกษาจากดัชนีของสถาบันเพื่อพัฒนาการจัดการนานาชาติ

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ดัชนีของสถาบันเพื่อพัฒนาการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development : IMD) ได้จัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย จาก ๖๓ ประเทศทั่วโลก โดยประเทศไทยมีอันดับลดลงเป็นอันดับที่ ๓๓ จากเดิมอันดับที่ ๒๘ ซึ่งตัวชี้วัด ด้านการศึกษา เป็นหนึ่งหมวดสำคัญในปัจจุบันปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานมี ๑๙ ตัวชี้วัด แหล่งข้อมูลมาจาก ทั้งการสำรวจ และข้อมูลที่เป็นสถิติหรือทุติยภูมิ ซึ่งตัวชี้วัดด้านการศึกษาดีขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ใน ๓ อันดับ โดยพบว่า ตัวชี้วัดด้านที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีอันดับสูงที่สุดคือ อัตราส่วนนักเรียนต่อครู ๑ คน ที่สอน ระดับประถมศึกษา ๑ โดยมีตัวชี้วัดด้านการศึกษาที่ยังต้องให้ความสนใจ ทั้งงบประมาณด้านการศึกษา อัตราการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา ความสามารถใน

การใช้ภาษาอังกฤษ (TOEFL) อัตราส่วนนักเรียนต่อครู

ที่สอนระดับมัธยมศึกษา ผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๒ การพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งมีประเด็นท้าทาย ได้แก่ ทรัพยากรของโรงเรียนโดยเฉพาะในพื้นที่ ห่างไกล สมรรถนะ และคุณภาพของครูผู้สอน ทักษะการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อดิจิทัล ความพร้อม ของอุปกรณ์การเรียน ที่ขาดแคลนอุปกรณ์สื่อสารหรือคอมพิวเตอร์ที่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ การขาดความเข้าใจถึงความ หลากหลายของพหุปัญญาของเด็กแต่ละคนที่ต่างกัน การขาดการจัดเก็บข้อมูล และตัวชี้วัดที่สะท้อนผลลัพธ์ที่เหมาะสมและชัดเจน๒ นอกจากนี้ ผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) ในกิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ การแพร่ระบาด ของเชื้อโควิด-๑๙ ทำให้สถานศึกษาต้องปรับการเรียนการสอนเป็นรูปแบบออนไลน์ บางกิจกรรมไม่สามารถ ดำเนินการได้ตามกำหนดเวลา เกิดข้อจำกัดในการถ่ายทอดองค์ความรู้ การจัดการเรียนรู้สู่การเรียนรู้ สมรรถนะ และการประเมินพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จึงควรเร่งดำเนินการ สร้างความรู้ความเข้าใจให้ผู้เรียนและ ผู้สอนสามารถใช้เครื่องมือการเรียนรู้ทางออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับทุกช่วงวัย การจัดให้มี แพลตฟอร์มออนไลน์ที่หลากหลาย และมีแผนเร่งดำเนินกิจกรรม ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-๑๙

ด้านประสิทธิภาพ

การบริหารจัดการศึกษา ยังไม่มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัย ยังรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง มากเกินไป ยังส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนไม่เพียงพอ มีปัญหาประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร ที่แม้จะมีสัดส่วน กระจายด้านการศึกษาสอง แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals - SDGs) เป็นกรอบกำหนด ทิศทางการพัฒนาของโลก ระหว่างปี ๒๐๑๕ - ๒๐๓๐ (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๓) โดยองค์การสหประชาชาติ

เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกที่ให้การรับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ (๒๐๓๐ Agenda for Sustainable Development) โดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนนี้ ประกอบด้วย ๑๗ เป้าหมาย ๑๖๙ เป้าหมายย่อย ๒๔๗ ตัวชี้วัด โดยเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ๑๗ เป้าหมาย ประกอบด้วย

- ๑) ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่
- ๒) ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน
- ๓) สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย
- ๔) สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ๕) บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศและให้อำนาจของผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคน
- ๖) สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและการสุขาภิบาลให้มีการจัดการอย่างยั่งยืน และมีสภาพพร้อมใช้สำหรับทุกคนและยั่งยืน
- ๗) สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้
- ๘) ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ และมีผลิตภาพและการมีงานที่สมควรสำหรับทุกคน
- ๙) สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุม และยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม
- ๑๐) ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ
- ๑๑) ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัย ทิวทัศน์ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและยั่งยืน
- ๑๒) สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
- ๑๓) ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น
- ๑๔) อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเลและทรัพยากรทางทะเลและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ๑๕) ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการ สูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ
- ๑๖) ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบและครอบคลุมในทุกระดับ
- ๑๗) เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงานและหุ้นส่วนสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลก สำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลัก ในการดูแล ดำเนินการ และจัดทำ roadmap เพื่อการบรรลุเป้าหมายที่ ๔ สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มี คุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ผังความเชื่อมโยงของแผนสำคัญต่าง ๆ กับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านความมั่นคง	ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
แผนแม่บท	๑.ความมั่นคง	๑๑.การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต	๑๒.การพัฒนาการเรียนรู้		๑๗.ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม	๒๑.การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
แผนแม่บทย่อย	การป้องกันและแก้ไข ปัญหาที่ผลกระทบต่อความมั่นคง	-การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย -การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น	-การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ -การตระหนักถึงหตุปัญหาของมนุษย์ที่หลากหลาย		การคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานและหลักประกันทางเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพ	การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
แผนปฏิรูปประเทศ (ปรับปรุง)	๑๒. ด้านการศึกษา					๑๑.ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต				หมวดหมู่ที่ ๙ ความยากจนข้ามรุ่นลดลงและความคุ้มครองทาง สังคมเหมาะสมเพียงพอ	หมวดหมู่ที่ ๑๓ ภาครัฐสมรรถนะสูง
แผนพัฒนาการศึกษาระดับพื้นฐาน	กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการจัด การศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ	กลยุทธ์ที่ ๓ ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑		กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มโอกาสและความ เสมอภาคทางการศึกษา ให้กับประชากรวัยเรียน ทุกคน	กลยุทธ์ที่ ๔ เพิ่มประสิทธิภาพการ บริหารจัดการศึกษา	

ส่วนที่ ๓ สารสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษา

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาเพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศไทย โดยมีเป้าหมายผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็น สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ และเป็นพลเมืองที่ผู้สืบทอด และหน้าที่ มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย จึงได้ กำหนดเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมองค์กร นโยบายของโรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาลัย ผลลัพธ์ ผลผลิต ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ภายใต้นโยบาย ในระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และได้ดำเนินการทบทวน ผลการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมที่ผ่านมาและสรุปสถานการณ์การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ในปัจจุบันรวมทั้ง แนวโน้มการดำเนินงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา แผนงานที่สำคัญในอนาคต เพื่อมุ่งหาคำตอบ ที่นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการ ศึกษาหาเหตุผลเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดำเนินงาน โดยใช้การวิเคราะห์แบบ SWOT Analysis ซึ่งเป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ช่วยให้ผู้บริหารรู้ถึงจุด แข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน มองเห็นโอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจน ผลกระทบต่อการวางแผนการดำเนินงาน ดังนี้

สรุปประเด็นสำคัญที่พบจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

สรุปจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ของโรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาลัย เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาในอนาคตระยะ ๕ ปีข้างหน้า (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ดังนี้

จุดแข็ง (Strength)

๑. มีเครือข่ายร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
๒. บุคลากรมีความรู้ความสามารถที่เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
๓. มีเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการติดต่อสื่อสารและการปฏิบัติงาน
๔. สถานศึกษามีระบบบริหารจัดการ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
๕. โรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาลัย มีรูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
๖. โรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาลัย มีโครงสร้างการบริหารงานชัดเจน
๗. โรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาลัย มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย และจุดเน้นที่ ชัดเจนและเหมาะสม
๘. โรงเรียนมีโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๙. สถานศึกษามีหลักสูตรที่หลากหลายสนองต่อความต้องการของผู้เรียน
๑๐. การบริหารงบประมาณเป็นระบบ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้
๑๑. มีการส่งเสริม สนับสนุน สร้างขวัญกำลังใจให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
๑๒. ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ ดีมาก
๑๓. มีการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

จุดอ่อน (Weakness)

๑. มีงบประมาณในการสนับสนุน ไม่เพียงพอและไม่ต่อเนื่อง
๒. ผลสัมฤทธิ์ภาพรวมทางการเรียนของนักเรียน ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด
๓. ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนขาดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
๔. ครู และบุคลากรทางการศึกษาขาดความเชี่ยวชาญเรื่องการบริหารการเงิน บัญชี วัสดุ

โอกาส (Opportunity)

๑. ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
๒. มีแหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน เอื้อต่อการบริหารจัดการศึกษา
๓. มีเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการติดต่อสื่อสาร การปฏิบัติงาน
๔. มีระเบียบ กฎหมาย และข้อบังคับเอื้อต่อการบริหารจัดการศึกษา

อุปสรรค (Threat)

๑. ผู้ปกครองมีการเลี้ยงดูบุตรหลานในครอบครัว หรืออบรมสั่งสอน ไม่มุ่งให้เด็กและเยาวชนรัก การทำงานสู้งาน ทำงานให้จนสำเร็จ
๒. การเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร นโยบายจากส่วนกลาง ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน
๓. ผู้ปกครองย้ายถิ่นที่อยู่ เคลื่อนย้ายแรงงาน ทำให้นักเรียนขาดโอกาสทางการศึกษา
๔. ค่านิยมของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน ในสถานศึกษาที่มีการแข่งขันสูงมากกว่า

จากกฎหมาย ยุทธศาสตร์ แผน และแนวโน้มสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ เปลี่ยนไป หน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกหน่วยงาน จึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้ ตอบสนอง ต่อแนวโน้มสถานการณ์ดังกล่าว เพื่อหล่อหลอมเด็กและเยาวชน ได้รับโอกาสทางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ที่มีคุณภาพ มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นเพียงพอจะเติบโตเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่จะต้อง สามารถ สร้างผลิตภาพสูงต่อเศรษฐกิจไทยในอนาคต และเพื่อให้เกิดการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานมีเป้าหมาย ที่เป็นเอกภาพ โรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาคม จึงได้บูรณาการ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค นำเสนอในส่วนต่อไป

เป้าหมายหลักของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

- ๑) ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงมีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพ และเป็นพลเมืองโลกที่ดี (Global Citizen)
- ๒) ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีทักษะที่จำเป็น ในศตวรรษที่ ๒๑ มีสุขภาพที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง ปรับตัวต่อการเป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี
- ๓) ผู้บริหาร มีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการให้มีคุณภาพตามหลักธรรมาภิบาล
- ๔) ครูมีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความเข้มแข็งทางวิชาการ เป็นผู้จัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนอง ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี
- ๕) บุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการปฏิบัติงานเป็นไปตาม มาตรฐานของสมรรถนะหลัก (Core competency) และสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency)
- ๖) โรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาคม บริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ร่วมของภาคีเครือข่ายและบริหารเชิงบูรณาการด้วยนวัตกรรม ใช้ข้อมูลสารสนเทศ การวิจัยและพัฒนาในการ ขับเคลื่อนคุณภาพ มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลอย่างเป็นระบบ

วิสัยทัศน์ (Vision)

โรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาคมมุ่งพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพมัธยมศึกษา

พันธกิจ (Mission)

- ๑) จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของ สถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ๒) จัดการศึกษาให้สถานศึกษามีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ
- ๓) พัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเต็มตามศักยภาพ ในศตวรรษที่ ๒๑
- ๔) พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะ
- ๕) สร้างโอกาส ความเสมอภาคทางการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้กับผู้เรียนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
- ๖) พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ
- ๗) ส่งเสริมระบบบริหารการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

- ๘) ส่งเสริมและพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
- ๙) พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

เป้าประสงค์

๑. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่ อย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย

๒. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาค คุณภาพตามมาตรฐาน สอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑

๓. เด็กกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา เด็กตกหล่น และเด็กออกกลางคัน ได้รับ การช่วยเหลือให้ได้รับการศึกษาขั้น

พื้นฐาน

๔. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัย จากภัยคุกคาม ๙ รูปแบบ ได้แก่ ภัยยาเสพติด ภัยความรุนแรง ภัยพิบัติต่างๆ อุบัติเหตุ โรคอุบัติใหม่ ฝุ่น PM ๒.๕ การค้ามนุษย์ การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงอาชญากรรมไซเบอร์ สามารถปรับตัวต่อ โรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ และรองรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี

๕. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทันท่องการ เปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี มีสมรรถนะความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งจิต วิญญาณความเป็นครู

๖. จัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๗. โรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาคม มีการนำ ระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบการบริหาร จัดการที่ได้มาตรฐาน มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท

นโยบาย โรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาลัย

๑. ด้านความปลอดภัย

๑.๑ พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยของผู้เรียนทุกคน พร้อมเสริมสร้างกลไกในการดูแลความปลอดภัยอย่างเข้มข้น ให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา จากโรคภัย ภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ

๑.๒ จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑.๓ สร้างภูมิคุ้มกัน การรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยี ในการดำเนินชีวิต (New Normal) และชีวิตวิถีปกติต่อไป (Next Normal)

๒. ด้านโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

๒.๑ จัดการศึกษาให้ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เข้าถึงโอกาส ความเสมอภาคและได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะ สำหรับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในอนาคตให้สอดคล้อง กับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ

๒.๒ จัดการศึกษาให้ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เข้าถึงโอกาส ความเสมอภาคและได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็ม ตามศักยภาพ

๒.๓ ส่งเสริมเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส ให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและจัดหาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้ การฝึก อาชีพ เพื่อให้ทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถพึ่งตนเองได้

๒.๔ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรายบุคคล เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการ การศึกษา โดยเฉพาะการดูแลและป้องกันไม่ให้นักเรียน ระบบการศึกษา และช่วยเหลือเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคันให้กลับเข้าสู่ ระบบ

๓. ด้านคุณภาพ

๓.๑ นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นสมรรถนะไปใช้ตามศักยภาพของสถานศึกษา สามารถออกแบบ หลักสูตรที่เหมาะสม ความต้องการและบริบท

๓.๒ พัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่เหมาะสมตามช่วงวัย สามารถจัดการตนเอง มีการคิดขั้นสูง มีความสามารถในการ สื่อสาร สามารถจัดระบบและกระบวนการทำงานของตนเองและร่วมกับผู้อื่นโดยใช้การรวมพลังทำงานเป็นทีม เป็นพลเมืองที่ดี มี ศีลธรรม และอยู่ร่วมกับธรรมชาติและว อย่างยั่งยืน รวมทั้งมีความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๓.๓ จัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่๒๑นำไปสู่การมีอาชีพ มีงานทำและส่งเสริมความเป็นเลิศของผู้เรียน ให้เต็มตามศักยภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

๓.๔ พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียน ให้ควบคู่การเรียนรู้ นำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้และสมรรถนะของ ผู้เรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้งส่งเสริมการนำระบบธนาคารหน่วยกิตมาใช้ในการเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ต่างๆของ ผู้เรียนในสถานศึกษา

๓.๕ พัฒนา ส่งเสริม ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาครู รวมทั้งบุคลากรสังกัดให้มีสมรรถนะตามมาตรฐาน ตำแหน่ง และมาตรฐานวิชาชีพ

๔. ด้านประสิทธิภาพ

๔.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยการกระจายอำนาจและใช้พื้นที่เป็นฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักธรรมาภิบาล

๔.๒ นำเทคโนโลยีดิจิทัลและการจัดการฐานข้อมูลมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร จัดการศึกษาขึ้นพื้นฐาน และการเรียนรู้ของผู้เรียน

๔.๓ ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ ใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้นวัตกรรม ขับเคลื่อนบริหารจัดการโดยใช้ทรัพยากรร่วมกัน และแสวงหาการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ เพื่อให้ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

๔.๕ เพิ่มประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และปรับกระบวนการ นิเทศ ติดตาม และประเมินผล การศึกษาขึ้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับชีวิตวิถีใหม่ (NewNormal) และชีวิตวิถีปกติ ต่อไป (Next Normal)

ผลผลิต /ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ภายใต้นโยบาย

นโยบายที่ ๑ ด้านความปลอดภัย ผลผลิต /ผลลัพธ์

- ๑) พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยของผู้เรียนทุกคน พร้อมเสริมสร้างระบบ และกลไกในการดูแลความปลอดภัยอย่างเข้มข้น ให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา จากโรคภัยต่างๆ ภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ
- ๒) ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๓) สร้างภูมิคุ้มกัน การรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยี ในการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และชีวิตวิถีปกติต่อไป (Next Normal) กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

๑. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยจากภัยคุกคาม ๔ รูปแบบ ได้แก่ ภัยยาเสพติด ภัยความรุนแรง ภัยพิบัติต่างๆ อุบัติเหตุ โรคอุบัติใหม่ ฝุ่น PM ๒.๕ การค้ำมนุษย์ การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงอาชญากรรมไซเบอร์
๒. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยและสามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. สถานศึกษา ได้รับการพัฒนาให้มีความปลอดภัย และจัดการศึกษาได้
๔. สถานศึกษา ได้รับการส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องเพื่อความปลอดภัยของผู้เรียน

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละของจำนวนผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ และได้รับการดูแลความปลอดภัยในภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทุกรูปแบบ รู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีในการ ดำเนินชีวิตวิถีใหม่และชีวิตวิถีถัดไป
๒. ร้อยละของจำนวนผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยและ สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ
๓. สถานศึกษาจัดทำแผน/ มาตรการ ครอบคลุมการจัดการภัยพิบัติภัย คุกคามทุกรูปแบบโรคอุบัติใหม่และ โรคอุบัติซ้ำรองรับวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)
๔. สถานศึกษา มีการจัดสภาพแวดล้อมให้น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน
๕. สถานศึกษา มีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องเพื่อความปลอดภัยของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

ค่าเป้าหมายรายตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย สภาพ. ปี ๒๕๖๐	ค่าเป้าหมาย					หมายเหตุ
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๑	ร้อยละของจำนวนผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจและ ได้รับการดูแลความปลอดภัยในภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทุกรูปแบบ รู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีใน การดำเนินชีวิตวิถีใหม่และชีวิตวิถีถัดไป	๑๐๐	๘๕	๙๐	๙๐	๙๐	๑๐๐	-
๒	ร้อยละของจำนวนผู้เรียน ครู และบุคลากร ทางการศึกษา ได้รับการดูแล ความปลอดภัยและสามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่โรคอุบัติซ้ำ	๑๐๐	๘๐	๘๕	๘๕	๙๐	๑๐๐	-
๓	สถานศึกษาจัดทำแผน/ มาตรการครอบคลุมการจัดการภัยพิบัติภัย คุกคามทุกรูปแบบโรคอุบัติใหม่และ โรคอุบัติซ้ำรองรับวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)	๑๐๐	๘๐	๘๕	๙๐	๙๐	๑๐๐	-
๔	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมให้ น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน	-	๘๐	๘๕	๙๐	๙๐	๑๐๐	-
๕	สถานศึกษา มีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ที่เกี่ยวข้องเพื่อความปลอดภัย ของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา	๙๐	๘๐	๘๕	๙๐	๙๐	๑๐๐	-

นโยบายที่ ๒ ด้านโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ผลผลิต/ผลลัพธ์

- ๑) จัดการศึกษาให้ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เข้าถึงโอกาสความเสมอภาค และได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะสำหรับการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพในอนาคต ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ
- ๒) จัดการศึกษาให้ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เข้าถึงโอกาส ความเสมอภาคและได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- ๓) ส่งเสริมเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส ให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและจัดหาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้ การฝึกอาชีพ เพื่อให้ทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถพึ่งตนเองได้
- ๔) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรายบุคคล เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการ การศึกษา โดยเฉพาะการดูแลและป้องกันไม่ให้นักเรียนออกจากระบบ การศึกษา และช่วยเหลือเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคันให้กลับเข้าสู่ระบบ

กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน

เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

- ๑) ประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับ ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคจนจบการศึกษาภาคบังคับ
- ๒) ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้รับการส่งเสริมให้ได้รับโอกาสทางการศึกษา อย่างเสมอภาคจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๓) เด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ
- ๔) ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- ๕) เด็กกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา เด็กตกหล่น และเด็กออกกลางคัน ได้รับการช่วยเหลือให้ได้รับการศึกษา

ตัวชี้วัด

- ๑) อัตราการเข้าเรียนสุทธาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนในเขตพื้นที่บริการ
- ๒) ร้อยละของครูผู้สอน ที่เพิ่มโอกาสและส่งเสริมทางการศึกษา โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้เพื่อการเรียนรู้
- ๓) ร้อยละของผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตาม ความถนัดและความสามารถตามหลักทฤษฎีปัญญา
- ๔) ร้อยละของเด็กออกกลางคัน เด็กตกหล่นกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาหรือได้รับ การศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสม
- ๕) จำนวนผู้เรียนที่เป็นผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษา และพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมตามความจำเป็น

ค่าเป้าหมายรายตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย สรุป ปี ๒๕๖๐	ค่าเป้าหมาย					หมายเหตุ
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๑	อัตราการศึกษาเรียนสูงระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนใน เขตพื้นที่บริการ	๗๐	๗๐	๗๐	๗๐	๗๐	๗๐	-
๒	ร้อยละของครูผู้สอน ที่เพิ่มโอกาสและ ส่งเสริมการศึกษา โดยนำเทคโนโลยี ดิจิทัลเข้ามาใช้เพื่อการเรียนรู้	-	๗๐	๘๐	๘๕	๙๐	๑๐๐	-
๓	ร้อยละของผู้เรียนที่มีความ สามารถ พิเศษได้รับการพัฒนา ตาม ศักยภาพตามความ ถนัดและ ความสามารถตามหลักทฤษฎี	๘๐	๗๕	๗๕	๘๐	๘๐	๘๐	-
๔	ร้อยละของเด็กออกกลางคัน เด็กตก หล่นกลับเข้าสู่ระบบ การศึกษาหรือ ได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่ เหมาะสม	๑๐๐	๗๐	๘๐	๘๕	๙๐	๑๐๐	-
๕	จำนวนผู้เรียนที่เป็นผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสเข้าถึงบริการทาง การศึกษา และพัฒนาสมรรถภาพ หรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสม ตามความจำเป็น	๒,๑๘๑,๓๗๘	ผู้เรียน ที่เป็น ผู้พิการ ผู้ด้อย โอกาส เข้าถึง บริการทาง การศึกษา และพัฒนา ศักยภาพ ทุกคน	ผู้เรียน ที่เป็น ผู้พิการ ผู้ด้อย โอกาส เข้าถึง บริการทาง การศึกษา และพัฒนา ศักยภาพ ทุกคน	ผู้เรียน ที่เป็น ผู้พิการ ผู้ด้อย โอกาส เข้าถึง บริการทาง การศึกษา และพัฒนา ศักยภาพ ทุกคน	ผู้เรียน ที่เป็น ผู้พิการ ผู้ด้อย โอกาส เข้าถึง บริการทาง การศึกษา และพัฒนา ศักยภาพ ทุกคน	ผู้เรียน ที่เป็น ผู้พิการ ผู้ด้อย โอกาส เข้าถึง บริการทาง การศึกษา และพัฒนา ศักยภาพ ทุกคน	-

นโยบายที่ ๓ ด้านคุณภาพ ผลผลิต /ผลลัพธ์

- ๑) สถานศึกษานำหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขึ้นพื้นฐานที่เน้นสมรรถนะไปใช้ตามศักยภาพของสถานศึกษา ให้สามารถออกแบบหลักสูตรที่เหมาะสมกับ ความต้องการและบริบท
- ๒) พัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่เหมาะสมตามช่วงวัย สามารถจัดการตนเอง มีการคิดขั้นสูง มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถจัดระบบและกระบวนการทำงานของตนเองและร่วมกับ ผู้อื่น โดยใช้การรวมพลังทำงานเป็นทีม เป็นพลเมืองที่ดี มีศีลธรรม และอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการ อย่างยั่งยืน รวมทั้งมีความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ๓) จัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ นำไปสู่การมีอาชีพ มีงานทำ และส่งเสริมความเป็นเลิศของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
- ๔) ส่งเสริม และพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียน ให้ควบคู่การเรียนรู้ นำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้และสมรรถนะของผู้เรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้งส่งเสริมการนำระบบธนาคารหน่วยกิต มาใช้ในการเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้เรียนในสถานศึกษา
- ๕) พัฒนา ส่งเสริม ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการ ศึกษา รวมทั้งบุคลากรสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีสมรรถนะตามมาตรฐาน ตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ

กลยุทธ์ที่ ๓ ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

- ๑) ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรักในสถาบันหลักของชาติและยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและ หน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย
- ๒) ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน สอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑
- ๓) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ของเทคโนโลยีมีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งจิตวิญญาณความเป็นครู
- ๔) สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๕) สถานศึกษา มีระบบการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized Learning)
- ๖) สถานศึกษา สามารถจัดการเรียน การสอนที่ยืดหยุ่นตอบสนองต่อความถนัดและความสนใจของผู้เรียน
- ๗) สถานศึกษาพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศีลธรรมและ ส่งเสริมความรู้ ทักษะด้านการเงินและการออม

ตัวชี้วัด

- ๑) ร้อยละของผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดีขึ้นไป
- ๒) ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการคัดกรองหรือส่งต่อเพื่อพัฒนาพหุปัญญารายบุคคล
- ๓) ร้อยละของผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑
- ๔) ร้อยละของผู้เรียนสามารถเข้าถึงแพลตฟอร์มการเรียนรู้อัจฉริยะ ที่รวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอนที่มีคุณภาพสูง และการประเมินและพัฒนาผู้เรียนเพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized Learning) สำหรับผู้เรียนทุกช่วงวัย
- ๕) ร้อยละของครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนแบบถักทอความรู้ ทักษะ เจตคติค่านิยม และคุณลักษณะผู้เรียนเข้าด้วยกันด้วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ(Competency-Based Instruction)
- ๖) ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะด้านภาษา และความรู้พื้นฐานด้านดิจิทัล
- ๗) ร้อยละของครูผู้สอน และผู้บริหารได้รับการพัฒนาและผ่านการประเมินตามข้อตกลง การพัฒนางาน (PA) ตามเกณฑ์ที่ กคศ. กำหนด
- ๘) สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่นตอบสนองต่อความถนัดและความสนใจของผู้เรียน
- ๙) สถานศึกษา มีระบบการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment For Learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized Learning)
- ๑๐) สถานศึกษาที่เสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมินให้กับครูผู้สอนให้สามารถ สร้างและใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะความฉลาดรู้ของผู้เรียนด้านการอ่านด้าน วิทยาศาสตร์และด้านคณิตศาสตร์ ในระดับชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้
- ๑๑) สถานศึกษาพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม
- ๑๒) สถานศึกษาส่งเสริมทักษะด้านการเงินและการออม

ค่าเป้าหมายรายตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย สพฐ. ปี ๒๕๖๐	ค่าเป้าหมาย					หมายเหตุ
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๑	ร้อยละของผู้เรียนมีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ระดับดีขึ้นไป	๙๐	๘๐	๘๐	๘๕	๘๕	๙๐	-
๒	ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการ คัดกรองหรือส่งต่อเพื่อพัฒนาพหุปัญญารายบุคคล	๑๐๐	๙๐	๙๐	๙๐	๑๐๐	๑๐๐	-
๓	ร้อยละของผู้เรียนได้รับการ พัฒนาให้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	-

ที่	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย สพฐ. ปี ๒๕๖๐	ค่าเป้าหมาย					หมายเหตุ
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๙	ศึกษามีระบบการ วัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการ เรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment For Learning) ด้วยวิธีการที่ หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นรายบุคคล (Personalized Learning)	๑๐๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๑๐๐	-
๑๐	ศึกษาเสริมสร้าง ศักยภาพด้าน การประเมินให้กับ ครูผู้สอนให้ สามารถสร้างและใช้ เครื่องมือ ประเมินสมรรถนะความ ฉลาดรู้ของผู้เรียนด้านการอ่าน ด้าน วิทยาศาสตร์และด้าน คณิตศาสตร์ใน ระดับชั้นเรียนเพื่อการพัฒนา การ เรียนรู้	๘๐	๘๐	๘๐	๙๐	๑๐๐	๑๐๐	-
๑๑	ศึกษาพัฒนา รูปแบบการ เรียนรู้ประวัติศาสตร์หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม	-	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕	๑๐๐	-
๑๒	ศึกษาส่งเสริม ทักษะด้าน การเงินและการออม	-	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	-

นโยบายที่ ๔ ด้านประสิทธิภาพ ผลผลิต /ผลลัพท์

- ๑) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักธรรมาภิบาล
- ๒) นำเทคโนโลยีดิจิทัลและการจัดการฐานข้อมูล มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร จัดการศึกษาระดับพื้นฐาน และการเรียนรู้ของผู้เรียน
- ๓) พัฒนาโรงเรียนคุณภาพ ใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อนบริหารจัดการโดยใช้ทรัพยากรร่วมกัน และแสวงหาการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ เพื่อให้ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม
- ๔) จัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพมัธยมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๕) เพิ่มประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และปรับกระบวนการ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และชีวิตวิถีปกติ ต่อไป (Next Normal)

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ ๔ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

- ๑) สถานศึกษา มีการนำระบบ ข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒) สถานศึกษา มีระบบการ บริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน
- ๓) สถานศึกษา มีการบริหาร งบประมาณที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท
- ๔) สถานศึกษา มีการบริหารงาน บุคคลที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท
- ๕) สถานศึกษา มีการพัฒนา ระบบการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม ที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท

ตัวชี้วัด

- ๑) ร้อยละของหน่วยงานในสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการที่เป็นดิจิทัล
  - สถานศึกษามีและใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์
  - สถานศึกษามีและใช้ระบบบริหารจัดการที่เป็นระบบดิจิทัล ๕ ด้าน (บริหารทั่วไป/บุคลากร/งบประมาณ/วิชาการ/กิจการนักเรียน)
  - มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นระบบดิจิทัล
- ๒) สถานศึกษามีการใช้จ่ายงบประมาณได้ตามมาตรฐานการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของรัฐ
- ๓) ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการจัดการศึกษาสถานศึกษา
- ๔) ร้อยละของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับความรู้ด้านการวางแผนและ การสร้างวินัยด้านการเงินและการออม เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครู
- ๕) สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

ค่าเป้าหมายรายตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย สพฐ. ปี ๒๕๖๐	ค่าเป้าหมาย					หมายเหตุ
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๑	ร้อยละหน่วยงานของโรงเรียน หนองปลาหม้อวิทยาคม มีระบบ บริหาร จัดการที่เป็นดิจิทัล - หน่วยงานของสถานศึกษา มีและ ใช้ระบบสารบรรณ อิเล็กทรอนิกส์ - หน่วยงานของสถานศึกษา มีและ ใช้ระบบบริหารจัดการที่ เป็นระบบ ดิจิทัล ๔ ด้าน (บริหารทั่วไป/ บุคลากร/ งบประมาณ/วิชาการ) - มีระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ที่เป็นระบบดิจิทัล	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	
๒	สถานศึกษามีการใช้จ่าย งบประมาณได้ตามมาตรการเบิก จ่ายเงินงบประมาณของรัฐ	๙๕	๙๕	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕	
๓	ร้อยละของระดับความพึงพอใจของ ผู้รับบริการต่อการจัดการศึกษา สถานศึกษา	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	
๔	ร้อยละของข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาได้รับความรู้ ด้านการวางแผนและ การสร้าง วินัยด้านการเงินและการออม เพื่อ แก้ไขปัญหาหนี้สินครู	-	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕	๑๐๐	
๕	สถานศึกษามีระบบการบริหาร จัดการที่มีประสิทธิภาพและเป็นไป ตามหลักธรรมาภิบาล	-	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	

ส่วนที่ ๔ การขับเคลื่อนแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติ

แนวทางการบริหารแผนสู่การปฏิบัติ

แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ของโรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาคม จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการจัดทำแผน ของหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตอบสนอง ความเปลี่ยนแปลงโดยมีเป้าหมายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ โดยเชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ และเพื่อให้การบริหารแผน สู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สูงสุดที่สอดคล้องกับเป้าหมายการ ให้บริการ ทางการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเสนอแนวทางใน การบริหารแผนสู่การปฏิบัติ ดังนี้

๑. สร้างการรับรู้และความเข้าใจให้กับผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงาน ในความ เป็นมา และความเชื่อมโยงของแผนพัฒนา การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษา กับนโยบาย และแผนที่สำคัญอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการรับรู้และเข้าใจในทิศทาง เดียวกัน
๒. เน้นย้ำให้ผู้บริหารโรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาคม ให้ความสำคัญในการพิจารณาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ของโรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาคม เพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดนโยบาย แผน และกรอบแนวทาง ในการ ดำเนินงานของสถานศึกษา
๓. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ของหน่วยงานให้สอดคล้องกับ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบาย มาตรการและ โครงการที่เป็นรูปธรรม สำหรับการดำเนินงานในแต่ละ ปีงบประมาณ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๔. กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงาน ตามแผนที่เกี่ยวข้อง อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ แผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาฉบับนี้ ได้กำหนดเป้าหมายภาพรวมและตัวชี้วัดปลายทาง ในปี ๒๕๗๐ มีจำนวนตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย ที่สามารถนำไป กำหนดแผนปฏิบัติการ ในการขับเคลื่อนให้เหมาะสมในแต่ละปี และสามารถนำแนวทางพัฒนาที่กำหนดไว้ ไปเลือกปรับใช้ตาม บริบท ของสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุค่าเป้าหมาย ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ต่อไป

เงื่อนไขความสำเร็จ

แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของโรงเรียนหนองปลาหม้อวิทยาคม มีเงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

๑. ความต่อเนื่องด้านนโยบาย

๒. หน่วยงานและสถานศึกษามีแผนและกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาโดยมีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ผู้รับผิดชอบ และกำหนดเวลาที่เหมาะสม

๓. การได้รับการสนับสนุนทรัพยากรด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และบริหารจัดการ อย่างต่อเนื่องและครอบคลุมภารกิจ และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการสนับสนุนทรัพยากร

๔. การดำเนินการของสถานศึกษา เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อสร้าง ความเชื่อมั่น ให้สถานศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยผู้บริหารทุกระดับต้องให้ความสำคัญในการ บริหารจัดการ การติดตาม การประเมินผล โดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ของงานและการทำงานแบบ มีส่วนร่วมที่เอื้อต่อ การพัฒนา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผ่านระบบ การติดตาม ประเมินผลที่ทันสมัย โดยการใช้เทคโนโลยี

๕. การสร้างและประสานเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งหน่วยงาน ภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชน องค์กรอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนและขับเคลื่อน ไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีผู้รับผิดชอบการสร้างและประสาน เครือข่ายความร่วมมือที่ชัดเจน

๖. สถานศึกษา นำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไปพิจารณาจัดทำหรือ ปรับเปลี่ยนแผนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี และ แผนอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับแผนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามบทบาท หน้าที่

การติดตามและประเมินผล

โรงเรียนหนองปลาหม้อวิทยาคม ได้กำหนดให้มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ เป็นรายไตรมาส เพื่อให้การ ดำเนินงานเป็นไปตามแผน ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่าง การดำเนินงาน เพื่อหาแนว ทางแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

**แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ๕ ปี
พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐**

